

Hallituksen esitys Eduskunnalle öljyn aiheuttamien pilaantumisvahinkojen kansainvälisen korvausrahaston perustamisesta vuonna 1992 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvän vuoden 2003 pöytäkirjan hyväksymisestä sekä laeiksi pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta ja merilain 10 luvun 18 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi vuonna 2003 tehdyn öljyn aiheuttamien pilaantumisvahinkojen kansainvälisen korvausrahaston perustamisesta vuonna 1992 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvän pöytäkirjan. Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että eduskunta hyväksyisi lain pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta sekä lain merilain 10 luvun 18 §:n muuttamisesta

Vuoden 2003 pöytäkirjalla perustetaan öljysäiliöalusten aiheuttamien öljyvahinkojen korvaamiseksi lisärahoja täydentämään nykyistä kansainvälistä korvausjärjestelmää. Perusjärjestelmä muodostuu kahdesta yleissopimuksesta, aluksen omistajan vastuuta koskevasta yleissopimuksesta ja sitä täydentävästä kansainvälistä korvausrahastoa, IOPC-rahastoa, koskevasta yleissopimuksesta. Suomi on perusjärjestelmän yleissopimusten osapuoli.

Lisärahoja vahvistaa merkittävästi vahingonkäräjien asemaa ja mahdollistaa täyden korvauksen maksamisen myös suurissa öljyonnettomuuksissa. Lisärahojen myötä kansainvälinen järjestelmä kattaa tulevaisuudessa vahinkoja 750 miljoonaan erityisnosto-oikeuteen (SDR) eli noin 900 miljoonaan euroon saakka, perusjärjestelmän korvauskaton ollessa 203 miljoonaa SDR:ää eli noin 250 miljoonaa euroa.

Lisärahoja aktivoituu, jos on olemassa riski, että vahingonkorvausvaatimukset nousevat yli perusjärjestelmän maksimikorvauskaton. Lisärahojen kustannuksista vastaavat öljyn vastaanottajat lisärahoon liittyneissä sopimusvaltioissa samoilla periaatteilla kuin vuoden 1992 IOPC-rahastossa. Maksuosuus määräytyy sopimusvaltioon vuosittain tuodun maksuvelvoitteisen öljyn määrän perusteella.

Pöytäkirja on jaetun toimivallan sopimus ja kuuluu eräiltä osin Euroopan yhteisön yksinomaisten toimivallan alaan. Euroopan unionin neuvoston antaman päätöksen mukaan tavoitteena on, että jäsenvaltiot ratifioisivat pöytäkirjan viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2004. Tarkoituksena on, että Suomi sen jälkeen kun ehdotetut lait on hyväksytty ja vahvistettu ratifioisi pöytäkirjan mainitun ajan puitteissa.

Lait on tarkoitus saattaa voimaan tasavallan presidentin ja valtioneuvoston asetuksilla samanaikaisesti kun vuoden 2003 pöytäkirja tulee kansainvälisesti voimaan. Pöytäkirja tulee kansainvälisesti voimaan kolme kuukautta sen jälkeen, kun siihen on liittynyt kahdeksan valtiota, joiden yhteenlaskettu vastaanotetun maksuvelvoitteisen öljyn määrä vuositasolla on 450 miljoonaa tonnia. Arvioiden mukaan nämä edellytykset täyttyvät vuoden 2004 aikana.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT.....	4
1. Nykytila.....	4
2. Kansainvälinen kehitys	4
3. Vuoden 2003 lisärahastopöytäkirja	5
4. Toimivallan jakautuminen jäsenvaltioiden ja Euroopan yhteisön kesken	6
5. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset	6
6. Esityksen vaikutukset.....	7
6.1. Taloudelliset vaikutukset.....	7
6.2. Ympäristövaikutukset	8
7. Asian valmistelu	8
7.1. Pöytäkirjaneuvottelut.....	8
7.2. Asian valmistelu Euroopan unionin neuvostossa	8
7.3. Asian valmistelu Suomessa	9
8. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja	9
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	11
1. Vuoden 2003 pöytäkirja öljyn aiheuttamien pilaantumisvahinkojen kansainvälisen korvausrahaston perustamisesta vuonna 1992 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen.	11
Yleiset määräykset	11
Lisäkorvaus	11
Maksut.....	13
Toimielimet ja hallinto	15
Loppumääräykset.....	15
2. Lakiehdotusten perustelut	16
2.1. Laki öljyn aiheuttamien pilaantumisvahinkojen kansainvälisen korvausrahaston perustamisesta vuonna 1992 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvän vuoden 2003 pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta.	16
2.2. Merilaki	19
10 luku. Vastuu öljyvahingoista	19
3. Voimaantulo.....	19
4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus	19
5. Käsittelyjärjestys.....	20
LAKIEHDOTUKSET	23

öljyn aiheuttamien pilaantumisvahinkojen kansainvälisen korvausrahaston perustamisesta vuonna 1992 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvän vuoden 2003 pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta	23
merilain 10 luvun 18 §:n muuttamisesta	24

LIITTEET

VUODEN 2003 PÖYTÄKIRJA LIITTYEN ÖLJYN AIHEUTTAMIEN PILAANTUMISVAHINKOJEN KANSAINVÄLISEN KORVAUSRAHASTON PERUSTAMISESTA VUONNA 1992 TEHTYYN KANSAINVÄLISEEN YLEISSOPIMUKSEEN	25
--	-----------

PROTOCOL OF 2003 TO THE INTERNATIONAL CONVENTION ON THE ESTABLISHMENT OF AN INTERNATIONAL FUND FOR COMPENSATION FOR OIL POLLUTION DAMAGE, 1992.....	25
--	-----------

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

Öljysäiliöalusten aiheuttamien öljyvahinkojen korvausvastuuta koskeva kansainvälinen järjestelmä perustuu kahteen kansainväliseen yleissopimukseen. Aluksen omistajan vastuu on ensisijainen ja sitä täydentää kansainvälinen korvausrahasto, joka kerää tarvittavat rahat toimintaansa ja maksettaviin korvauksiin sopimusvaltiossa toimivilta maksuvelvollisilta öljyn vastaanottajilta. Sopimusjärjestelmää sovelletaan pysyvän öljyn aiheuttamaan vahinkoon, joka on tapahtunut sopimuspuolena olevan valtion alueella tai talousvyöhykkeellä sekä torjuntatoimenpiteisiin siitä riippumatta, missä niihin on ryhdytty. Suomi on yleissopimusten sopimuspuoli.

Aluksen omistajan vastuusta määrätään öljyn aiheuttamasta pilaantumisvahingosta johtuvasta siviilioikeudellisesta vastuusta vuonna 1969 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen muuttamisesta tehdyssä vuoden 1992 pöytäkirjassa (SopS 43/1996), jäljempänä *vuoden 1992 vastuuyleissopimus*. Aluksen omistajan vastuuta koskevat kansalliset säännökset on sisällytetty merilain (674/1994) 10 lukuun. Aluksen omistajan vastuu on ankara. Hänellä tulee olla vastuunsa kattamiseksi vakuutus silloin, kun aluksella kuljetetaan enemmän kuin 2000 tonnia pysyvää öljyä lastina. Vahingonkärsijä voi osoittaa korvausvaatimuksensa suoraan vakuutusyhtiön antajaan. Aluksen omistaja on vastuussa öljyvahingosta tiettyyn määrään saakka riippuen aluksen koosta. Vastuu on rajoitettu ja se voi enimmillään olla 89,77 miljoonaa SDR:ää (*special drawing right* eli erityisnosto-oikeus). Erityisnosto-oikeus on erityinen Kansainvälisen valuuttarahaston määrittelemä laskentayksikkö. Yksi SDR vastasi 1,2416 euroa 7 päivänä marraskuuta 2003 päivätyn kurssin mukaan. Aluksen omistajan maksimivastuu olisi tämän mukaan noin 110 miljoonaa euroa.

Aluksen omistajan vastuuta täydentää kansainvälinen öljyvahinkojen korvausrahasto (*IOPC –rahasto*), joka on perustettu öljyn ai-

heuttamien pilaantumisvahinkojen kansainvälisen korvausrahaston perustamista koskevan vuoden 1971 kansainvälisen yleissopimuksen muuttamisesta tehdyllä vuoden 1992 pöytäkirjalla (SopS 42/1996), jäljempänä *vuoden 1992 rahastoyleissopimus*. Yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuluvat määräykset on saatettu Suomessa voimaan öljyn aiheuttamien pilaantumisvahinkojen kansainvälisen korvausrahaston perustamista koskevan vuoden 1971 kansainvälisen yleissopimuksen muuttamisesta tehdyn vuoden 1992 pöytäkirjan eräiden määräysten hyväksymisestä ja soveltamisesta annetulla lailla (424/1996), niin sanottu rahastolaki.

IOPC-rahaston toimintaa ja korvausvastuuta rahoittavat rahastoyleissopimuksen mukaan sopimusvaltioissa sijaitsevat öljyn vastaanottajat. Sopimusvaltioita on nykyään yli 80. Kansainväliselle rahastolle maksettava suoritus määräytyy vastaanotetun öljynmäärän perusteella ja suhteessa muiden sopimusvaltioiden öljyn vastaanottajien maksuosuuksiin. Maksuvelvollisuus syntyy silloin, kun tuotu öljy ylittää 150 000 tonnia vuodessa. Kansainvälinen rahastojärjestelmä toimii kuin eräänlainen keskinäinen vahinkovakuutus. Kansainvälisen vastuujärjestelmän yhteenlaskettu korvauskatto on tällä hetkellä 203 miljoonaa SDR:ää eli edellä mainitun kurssin mukaisesti noin 250 miljoonaa euroa. Rahaston korvausvastuu on rajoitettu ja muodostuu korvausmaksimin ja aluksen omistajan maksaman korvauksen erotuksesta. Suomessa maksuvelvollisten öljyn vastaanottajien lukumäärä on melko vakiintuneesti ollut kaksi. Joskus lukumäärä on ollut hieman korkeampi.

2. Kansainvälinen kehitys

Euroopassa viime vuosina tapahtuneet suuret öljyonnettomuudet, muun muassa Erika-aluksen haaksirikko Ranskan rannikon ulkopuolella joulukuussa 1999 ja Prestige-aluksen katkeaminen Espanjan rannikon ulkopuolella marraskuussa 2002, vauhdittivat

keskustelua kansainvälisellä tasolla öljyvahinkovastuujärjestelmän kehittämisestä ja järjestelmän korvausten enimmäismäärän korottamisesta. Euroopan yhteisön komissio ehdotti joulukuussa 2000 asetusta, jolla olisi täydennetty nykyistä kansainvälistä järjestelmää perustamalla eurooppalainen rahasto (COPE-rahasto). Jäsenvaltiot olivat yhtä mieltä komission esittämästä tavoitteesta korvausten enimmäismäärän nostamisesta, mutta vallitseva näkemys oli, että asia tulisi hoitaa kansainvälisessä tasolla IOPC-rahaston ja kansainvälisen merenkulkujärjestelmän IMO:n puitteissa (U 19/2001 vp).

IOPC-rahaston yleiskokous asetti helmikuussa 2000 työryhmän käsittelemään nykyisen öljyvahinkojen kansainvälisen vastuu- ja korvausjärjestelmän kehittämistarvetta. Työryhmä aloitti työnsä etsimällä ensin ratkaisua kysymykseen, miten järjestelmän korvausten enimmäismäärää voisi nostaa nopeasti. Työryhmä päätyi siihen, että tämä oli mahdollista ainoastaan luomalla perusjärjestelmän täydennykseksi lisärahasa, jonka kustannuksista vastaisivat sopimusvaltioissa sijaitsevat maksuvelvolliset öljyn vastaanottajat. Aluksen omistajan vastuun korottaminen olisi edellyttänyt vuoden 1992 vastuuyleissopimuksen muuttamista. Koska yleissopimuksen muutoksen läpivienti olisi kestänyt useita vuosia, työryhmä ei ehdottanut muutosta vastuuyleissopimukseen tässä vaiheessa.

Lisärahastosta mahdollisesti aiheutuva maksurasite lankeaisi ainoastaan öljyn vastaanottajien maksettavaksi. Perusjärjestelmän öljyvahinkojen korvaamista koskeva rahoitustasapaino varustamoelinkeinon ja öljyteollisuuden välillä ei siten toteudu lisärahastossa. Tämä oli kuitenkin tietoinen ratkaisu nopean tuloksen saavuttamiseksi. IOPC-rahaston asettama työryhmä jatkaa nyt työtään perusjärjestelmän kehittämiseksi pidemmällä aikavälillä ja edellä mainitun rahoitustasapainon tarkistamiseksi.

Lisärahaston nopean perustamisen yhtenä edellytyksenä oli myös rahaston vapaaehtoisuus. Perusjärjestelmän osapuolena oleva maa voisi vapaasti harkita liittymistä lisärahaan. Tunnustettiin, että eri mailla on erilainen tarve saada lisäsuojaa.

IOPC-rahaston yleiskokous hyväksyi pöytäkirjaluonnoksen lokakuussa 2001. Pöytä-

kirja öljyn aiheuttamien pilaantumisvahinkojen kansainvälisen korvausrahaston perustamisesta vuonna 1992 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen, jäljempänä vuoden 2003 rahastopöytäkirja, hyväksyttiin IMO:n järjestämässä diplomaattikonferenssissa 16 päivänä toukokuuta 2003.

3. Vuoden 2003 rahastopöytäkirja

Vuoden 2003 rahastopöytäkirja on sopimusteknisesti liitetty vuoden 1992 rahastoyleissopimukseen. Pöytäkirjalla ei kuitenkaan muuteta rahastoyleissopimusta, vaan sillä perustetaan lisärahasa nykyisen järjestelmän täydennykseksi. Pöytäkirjassa noudetaan samoja perusratkaisuja kuin vuoden 1992 rahastoyleissopimuksessa ja useat määräykset sisältävät vain artiklaviittauksia vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen tai vuoden 1992 vastuuyleissopimuksen määräyksiin.

Pöytäkirjan mukaan lisärahasa on avoin vain perusjärjestelmään kuuluville sopimusvaltioille. Lisärahaan liittymisen on vapaaehtoista. Kun valtio on tullut rahastopöytäkirjan osapuoleksi, se tulee valtiota sitovaksi. Valtio saa siitä johtuvat kansainvälisoikeudelliset oikeudet ja velvoitteet.

Lisärahasa aktivoituu pöytäkirjan mukaan, jos on olemassa riski, että vahingonkorvausvaatimukset nousevat yli perusjärjestelmän maksimikorvauskaton. Lisärahasa mahdollistaa siten sen, että vahingonkärsijät voivat saada täyden korvauksen myös suuremmissa vahinkotapahtumissa. Korvauksia vuoden 1992 IOPC-rahastosta voi myös alkaa maksaa nykyistä nopeammin suuremmissa onnettomuuksissa, koska ei tarvitse samalla tavalla kuin nykyään suojella vuoden 1992 rahastoa mahdollisilta korvausmaksimin ylityksiltä.

Pöytäkirjan maantieteellinen ja aineellinen soveltamisala on sama kuin perusjärjestelmässä. Lisärahaan maksetaan korvausta öljysäiliöaluksen aiheuttamasta pilaantumisvahingosta, joka on syntynyt sopimusvaltion alueella, mukaan lukien aluemerit ja talousvyöhyke tai sitä vastaava alue sekä torjuntatoimenpiteistä, riippumatta siitä, missä niihin on ryhdytty.

Lisärahaston myötä öljyvahinkojen kansainvälinen korvausjärjestelmä kattaa vahinkoja 750 miljoonaan SDR:ään eli noin 900

miljoonaan euroon saakka.

Lisärahoasto toimii ja kerää varat samoilla periaatteilla kuin perusjärjestelmä. Lisärahoaston kustannuksista vastaavat öljyn vastaanottajat lisärahoastoon liittyneissä sopimusvaltioissa samoilla periaatteilla kuin vuoden 1992 IOPC-rahastossa. Maksuvelvollisuus syntyy kun on vastaanotettu yli 150 000 tonnia maksuvelvoitteista öljyä vuodessa. Maksuosuus määräytyy sopimusvaltioon vuositason tuodun maksuvelvoitteisen öljyn määrän perusteella suhteutettuna lisärahoaston rahoitustarpeeseen ja lisärahoaston sopimusvaltioihin tuodun maksuvelvoitteisen öljyn kokonaismäärään.

Pöytäkirja sisältää myös määräykset vaatimusten vanhentumisajoista, toimivaltaisesta tuomioistuimesta, lisärahoaston sijaantulo- ja takautumisoikeudesta, maksuosuuksien keuruusta, raportointivelvollisuudesta, rahaston hallinnoinnista, korvausrajojen nopeutetusta korotusmenettelystä sekä tavanomaiset artikkelit voimaantulosta, muutoksista, pöytäkirjan irtosanomisesta jne. Artiklan määräykset noudattavat samoja periaatteita, kuin vuoden 1992 rahastoyleissopimus.

4. Toimivallan jakautuminen jäsenvaltioiden ja Euroopan yhteisön kesken

Yhteisöoikeuden näkökulmasta rahastopöytäkirja kuuluu jaetun toimivallan alaan. Rahastopöytäkirjan artikkelit 7 ja 8, jotka koskevat toimivaltaista tuomioistuinta ja tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa, kuuluvat yhteisön yksinomaisen toimivallan alaan. Pöytäkirja kuuluu muiden määräysten osalta jäsenvaltioiden toimivaltaan.

Yhteisön toimivalta perustuu perustamisopimukseen sekä yhteisön tuomioistuimen oikeuskäytäntöön, niin sanottuun ERTA-doktriiniin, jonka mukaan yhteisöllä on yksinomaista sopimustoimivaltaa kansainvälisissä suhteissa toimialoilla, joiden osalta on voimassa yhteisön yhteiset säännöt. Tässä tapauksessa yhteisön ulkoinen toimivalta seuraa siitä, että Euroopan unionin neuvosto on hyväksynyt Neuvoston asetukseen (EY) N:o 44/2001 tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla, niin

sanotun Bryssel I-asetuksen. Asetus sitoo kaikkia jäsenvaltioita Tanskaa lukuun ottamatta. Tanskan ja muiden jäsenvaltioiden välisiin suhteisiin sovelletaan edelleen vuoden 1968 Brysselin yleissopimusta tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden täytäntöönpanosta yksityisoikeuden alalla.

Rahastopöytäkirja ei mahdollista alueellisten taloudellisten yhteenliittymien kuten Euroopan yhteisön liittymistä siihen. Euroopan unionin neuvoston on sen vuoksi tehnyt päätöksen jäsenvaltioiden valtuuttamisesta allekirjoittamaan tai ratifioimaan pöytäkirja yhteisön puolesta siltä osin, kuin se koskee yhteisön toimivaltaan kuuluvia artikloja. Päätöksen mukaan jäsenvaltioiden tulisi pyrkiä allekirjoittamaan pöytäkirja 30 päivään lokakuuta 2004 mennessä. Allekirjoituksen tai ratifioinnin yhteydessä jäsenvaltioiden tulee ilmoittaa, että allekirjoitus tai ratifiointi on suoritettu Neuvoston päätöksen mukaisesti.

5. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tarkoituksena on saattaa pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset Suomen oikeusjärjestyksen osaksi. Tarkoitus on, että Suomi sitoutuu pöytäkirjaan. Kansainvälinen lisärahoasto kattaisi siten öljysäiliöalusten aiheuttamat vahingot myös Suomessa.

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Lontoossa 16 päivänä toukokuuta 2003 öljyn aiheuttamien pilaantumisvahinkojen kansainvälisen korvausrahoaston perustamisesta vuonna 1992 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen tehdyn pöytäkirjan siltä osin kuin se kuuluu Suomen toimivaltaan.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että pöytäkirja saatetaan voimaan niin sanotulla sekamuotoisella voimaansaattamislailla. Lakiin sisällytettäisiin varsinaisen voimaansaattamisäännöksen lisäksi muutama yleissopimuksen määräyksiä täydentävä asiasisältöinen säännös pöytäkirjan soveltamisesta. Samaa menettelyä noudatettiin vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen osalta. Vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen hyväksymistä ja soveltamista koskeva laki (424/1996), niin sanottu rahastolaki, jäisi edelleen sellaisenaan voimaan.

Esityksessä ehdotetaan myös, että eduskunta hyväksyisi lain merilain 10 luvun 18 §:n muuttamiseksi siten, että siihen lisätään viittaus oikeuteen saada korvausta lisärahostosta lisärahostolain nojalla.

6. Esityksen vaikutukset

6.1. Taloudelliset vaikutukset

Lisärahosto antaa mahdollisuuden suorittaa täysi korvaus vahingonkärsijöille myös suurissa öljyvahingoissa. Vahinkoa voi aiheutua elinkeinonharjoittajille kuten kalastajille ja turismielinkeinon harjoittajille sekä rantojen omistajille.

Öljyvahingon yhteydessä valtiolle, kunnille ja alueen pelastustoimille aiheutuvat torjuntaja ennallistamiskustannukset korvataan öljyvahinkovastuujärjestelmän perusteella. Näiden tahojen asema korvausten saajina paransi huomattavasti korvausten enimmäismäärän korotuksen ansiosta, koska ne ovat öljyvahinkotapauksissa usein huomattavia korvauksen saajia.

Lisärahosto ei aiheuttaisi kustannuksia valtiolle, kunnille tai alueen pelastustoimille. Lisärahostolla ei myöskään olisi hallinnollisia vaikutuksia, koska lisärahoston toiminnasta aiheutuvat hallintotoimenpiteet hoituvat perusjärjestelmän puitteissa.

Lisärahoston toiminta rahoitetaan perusjärjestelmän tavoin sopimusvaltioissa toimivien öljyn vastaanottajien suorittamalla maksulla. Öljyn vastaanottajat suorittavat maksun suoraan rahastolle, niiden tietojen perusteella, jotka sopimusvaltiot toimittavat rahastolle. Suomessa on viime vuosina vastaanotettu noin 10—11 miljoonaa tonnia maksuvelvoitteista öljyä vuosittain. Suomessa on melko vakiintuneesti ollut kaksi maksuvelvollista öljyn vastaanottajaa. Joinakin vuosina maksuvelvollisten lukumäärä on ollut hieman korkeampi.

Suomessa sijaitsevien maksuvelvollisten öljyn vastaanottajien osuus on ollut noin 0,9 prosenttia vuoden 1992 IOPC-rahaston kokonaiskertymästä. Mikäli tapahtuisi öljyonnettomuus, jossa vahingonkorvaukset ylittäisivät vuoden 1992 järjestelmän enimmäismäärän, suomalaisten öljyn vastaanottajien maksuosuus kansainväliseen öljyvahinkojen

korvausjärjestelmään muodostuisi kahdesta osasta: 1) noin 0,9 prosenttia vuoden 1992 IOPC-rahaston enimmäismäärästä eli 203 miljoonasta SDR:ästä ja 2) tietty prosentiosuus lisärahostosta maksettavien korvausten osalta. Lisärahostosta maksettava korvaussumma voisi enimmillään olla 547 miljoonaa SDR:ää eli vuoden 1992 rahaston enimmäisrajan ja lisärahoston enimmäisrajan välinen erotus.

Vuoden 1992 IOPC-rahaston vuositilastojen perusteella sopimusvaltioissa vastaanotetun maksuvelvoitteisen öljyn määrä vaihtelee vuosittain, välillä huomattavastikin. Arvio siitä, mikä tulee olemaan suomalaisten maksuvelvollisten tahojen tuleva maksuosuus lisärahostoon, on tehtävä eri skenaarioiden pohjalta. Arvioissa tulee ottaa huomioon, mitkä maat todennäköisesti liittyvät järjestelmään sekä näissä maissa vastaanotetun maksuvelvoitteisen öljyn määrä.

Seuraavassa arvioissa on pidetty lähtökohana, että Suomessa vastaanotetun öljyn määrä olisi 11 miljoonaa tonnia vuositasona. Jos järjestelmään liittyisivät kaikki EU-maat ja Norja, maksuosuus Suomen osalta olisi noin 1,8 prosenttia. Suomalaisten öljyn vastaanottajien maksimiosuus yhden vahinkotapahtuman osalta olisi silloin noin 0,9 prosenttia 203 miljoonasta SDR:stä ja noin 1,8 prosenttia 547 miljoonasta SDR:stä eli yhteensä noin 11 miljoonaa SDR:ää, joka vastaisi noin 14 miljoonaa euroa. Jos Euroopan yhteisön komission ehdotus eurooppalaisesta rahastosta olisi viety eteenpäin, sillä olisi ollut samantyyppiset taloudelliset vaikutukset suomalaisten maksuvelvollisten osalta.

On arvioitu, että Australia, Kanada ja Japani tulisivat mukaan järjestelmään suhteellisen varhain. Suomen maksuvelvollisten osuus lisärahostoon alenisi silloin noin 1,2 prosenttiin. Siinä vaiheessa kun edellisten lisäksi myös Korean Tasavalta ja Singapore ovat liittyneet järjestelmään, Suomen maksuvelvollisten osuus lisärahostoon olisi noin yhden prosentin luokkaa.

Japanissa on viime vuosina vastaanotettu noin 250 miljoonaa tonnia maksuvelvoitteista öljyä vuosittain. Japanissa sijaitsevien maksuvelvollisten osuus vuoden 1992 IOPC-rahastoon on ylivoimaisesti suurin (noin 19 %). Kun Japani tulee mukaan lisärahosto-

järjestelmään, muiden maksuosuudet tulevat alenemaan ratkaisevasti. Lisäpöytäkirja sisältää kuitenkin Japanin vaatimuksesta tietyn ylimenokauden ajan erityisjärjestelyn, joka tietyin edellytyksin johtaa maksuvelvollisuuden alentamiseen joidenkin osalta ja toisten osalta lisämaksuun. Jos sopimusvaltiossa vastaanotettua maksuvelvoitteista öljyä koskevat vuosimaksut ylittävät 20 prosenttia I-särahaston vuosimaksujen kokonaismäärästä, alennetaan kyseisessä valtiossa sijaitsevien maksuvelvollisten maksuja suhteellisesti yhtä paljon siten, että heidän yhteenlasketut maksunsa vastaavat 20 prosenttia edellä mainittujen vuosimaksujen kokonaismäärästä. Vajaus, joka näin syntyy vuosimaksujen kokonaismäärässä, peritään muissa sopimusvaltioissa sijaitsevilta maksuvelvollisilta öljyn vastaanottajilta suhteellisesti yhtä paljon.

Järjestelmä on voimaassa kunnes lisärahaston sopimusvaltioissa vuositason vastaanotetun öljyn määrä ylittää 1 000 miljoonan rajan tai 10 vuotta on kulunut pöytäkirjan voimaantulosta. Sääntelyn perustella myös suomalaiset maksuvelvolliset öljyn vastaanottajat joutuisivat maksamaan lisämaksua, jos lisärahasto aktivoituisi tänä aikana. Joh-tuen Japanin öljyn tuonnin suuresta volyy-mista, Japanin mukaantulo järjestelmään vaikuttaisi kuitenkin siten, että suomalaisten maksuvelvollisten osuus, myös lisämaksu-velvollisuudella, olisi arviolta vajaa 1,3 prosenttia eli huomattavasti alhaisempi kuin eu-rooppalaisessa vaihtoehdossa ilman Japania.

6.2. Ympäristövaikutukset

Lisärahasto vaikuttaa ratkaisevalla tavalla mahdollisuuteen korvata täysimääräisesti vahingoittuneen ympäristön ennallistamisesta aiheutuvat kustannukset myös suurissa öljy-onnettomuuksissa. Ottaen huomioon Suomenlahden ja Itämeren yhä kasvavan öljyn-kuljetusliikenteen, lisärahastolla olisi merkittävä vaikutus mahdollisen onnettomuuden sattuessa.

7. Asian valmistelu

7.1. Pöytäkirjaneuvottelut

Luonnosta vuoden 2003 rahastopöytäkir-

jaksi valmisteltiin vuoden 1992 IOPC-rahaston yleiskokouksen asettamassa työryhmässä. Sopimusluonnosta käsiteltiin sen jälkeen Kansainvälisen merenkulkujärjestön IMO:n oikeudellisessa komiteassa. Pöytäkirja hyväksyttiin IMO:n järjestämän diplomaattikonferenssin päätteeksi 16 päivänä toukokuuta 2003.

7.2. Asian valmistelu Euroopan unionin neuvostossa

Euroopan yhteisöjen komissio antoi 8 päivänä huhtikuuta 2002 ehdotuksen neuvoston päätökseksi komission valtuuttamiseksi neuvottelemaan Euroopan yhteisön puolesta uudesta rahastopöytäkirjasta. Ehdotusta käsiteltiin neuvostossa syyskuudella 2002 ja päätös komission valtuuttamisesta neuvottelemaan asiassa yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvien asioiden osalta annettiin joulukuussa 2002.

Toimivaltaista tuomioistuinta koskevan pöytäkirjan 7 artiklan osalta päädyttiin neuvottelumandaatissa siihen, että yhteisö voisi hyväksyä artiklan, vaikka se ei ollut täysin Bryssel I-asetuksen mukainen. Katsottiin, että rahastopöytäkirja on erottamaton osa vuoden 1992 perusjärjestelmää ja tuomioistuimen toimivaltaa koskevien määräysten tulisi käytännön syistä olla samanlaiset kuin vastaavat määräykset vuoden 1992 rahastoyleis-sopimuksessa. Pöytäkirjan 7 artiklan perus-säännön mukaan sillä sopimusvaltiolla, jonka alueella vahinko tapahtui, on yksinomainen toimivalta. Bryssel I-asetuksen mukainen toimivaltajärjestelmä perustuu sen sijaan ensisijaisesti vastaajan kotipaikkaan. Eräissä vahingonkorvausta koskevissa tapauksissa oikeussubjektia voi lisäksi haastaa oikeuteen jäsenvaltiossa, jossa vahingollinen tapahtuma sattui tai voi sattua.

Tuomion tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevan 8 artiklan osalta komission tuli neuvottelumandaatin mukaan huolehtia siitä, että Bryssel I-asetuksen tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevaa järjestelmää sovelletaan tulevaisuudessakin, kun yhden jäsenvaltion tuomioistuimen antamat tuomiot tunnustetaan ja pannaan täytäntöön toisessa jäsenvaltiossa. Asian on tarkemmin selostettu yksityiskohtaisten perustelujen jak-

sossa 1 kyseisen artiklan kohdalla.

Euroopan yhteisöjen komissio antoi 8 päivänä syyskuuta 2003 ehdotuksen neuvoston päätökseksi, jolla jäsenvaltiot valtuutettaisiin allekirjoittamaan tai ratifioimaan pöytäkirja myös yhteisön puolesta. Valtuutus koskee yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvia artikloja.

Euroopan unionin neuvosto on antanut valtuutus päätöksen joulukuussa 2003. Päätöksen mukaan jäsenvaltioiden tulee pyrkiä allekirjoittamaan tai ratifioimaan pöytäkirja mahdollisuuksien mukaan ennen kesäkuun 2004 loppua. Aika on tavoitteellinen eikä oikeudellisesti sitova. Päätökseen sisältyy myös Itävaltaa ja Luxemburgia koskeva valtuutus ratifioida perussopimukset. Liittyminen perussopimuksiin on edellytys rahastopöytäkirjan ratifioinnille.

Neuvoston päätökselle on myös saatava Euroopan Parlamentin puoltava lausunto.

Neuvoston päätös luo edellytykset sille, että Suomi voi ratifioida pöytäkirjan myös siltä osin, kuin se koskee yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvia artikloja.

7.3. Asian valmistelu Suomessa

Euroopan yhteisön komission annettua 7.2. kohdassa mainitun ehdotuksen neuvottelumandaatiksi, liikenne- ja viestintäministeriö lähetti eduskunnalle asiaa koskevan kirjelmän (E 65/2002 vp), jota käsiteltiin liikennevaliokunnassa (LiVL 12/2002 vp) ja ympäristövaliokunnassa (YmVL 17/2002 vp).

Euroopan yhteisön komission annettua 7.2. kohdassa mainitun ehdotuksen neuvoston päätökseksi pöytäkirjan allekirjoitus- tai ratifiointivaltuuksien antamiseksi jäsenvaltioille, liikenne- ja viestintäministeriö lähetti eduskunnalle asiaa koskevan kirjelmän (E 73/2003 vp).

Nyt eduskunnalle annettava hallituksen esitys lainsäädännöksi, joka mahdollistaisi sen, että Suomi voisi ratifioida vuoden 2003 rahastopöytäkirjan, on valmisteltu liikenne- ja viestintäministeriössä virkatyönä. Valmisteluun ovat osallistuneet oikeusministeriö ja ympäristöministeriö.

Luonnoksesta hallituksen esitykseksi on pyydetty lausunnot ulkoasiainministeriöltä, oikeusministeriöltä, ympäristöministeriöltä,

merenkululaitokselta, Ahvenanmaan maakuntahallitukselta, Öljy- ja Kaasualan Keskusliitolta, Suomen Varustamoyhdistykseltä, Ålands Redarföreningiltä, Rahtialusyhdistykseltä, Suomen Konepäällystöliitolta, Suomen Laivanpäällystöliitolta, Suomen Merimies-Unionilta, Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitolta ja Merivakuutusyhtiöiden Yhdistykseltä.

Annetuissa lausunnoissa on yleensä suhtauduttu myönteisesti lisärahastron perustamiseen, ottaen huomioon myös Itämeren ja Suomenlahden öljykuljetusten jatkuvan lisääntymisen. Lisärahastron antaa paremman mahdollisuuden korvata täysimääräisesti paitsi öljyvahingosta kärsimään joutuneiden vahingot myös torjuntatoimista ja ympäristön ennallistamisesta johtuvat kustannukset. On myös tuotu esille, että lisärahastron perustaminen kansainvälisellä tasolla on monessa suhteessa, myös maksuvelvollisten kannalta, parempi vaihtoehto kuin alueellisen eurooppalaisen rahaston luominen. Öljy- ja Kaasualan Keskusliitto katsoo, että edellytyksenä pöytäkirjan ratifioimiselle tulisi olla, että järjestelmään liittyy riittävän laaja joukko valtioita, koska maksupohjan jäädessä kapeaksi, muodostuisi rasitus suomalaisia öljyn vastaanottajia kohtaan mahdollisessa vahinkotapauksessa kohtuuttoman suureksi. Keskusliitto korostaa myös lausunnossaan, että lisärahastron perustamista on pidettävä yhtenä väli-vaiheena pitkäjänteisemmässä työssä, joka edellyttää aikanaan myös aluksen omistajaa koskevan vastuuyleissopimuksen uudistamista järjestelmän rahoitustasapainon palauttamiseksi. Lausunnoissa kiinnitetään myös huomiota siihen, että vahinkojen ennalta ehkäisy on parasta öljytorjuntaa. Kansainvälisessä merenkulkujärjestössä ja Euroopan unionissa tehtävä työ merenkulun turvallisuuden ja öljykuljetusten varmuuden parantamiseksi on sen vuoksi ensiarvoisen tärkeää.

8. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Euroopan unionin neuvoston päätöksessä, jossa jäsenvaltiot valtuutetaan ratifioimaan pöytäkirja myös yhteisön puolesta, jäsenvaltioiden tulisi suorittaa kansalliset ratifiointi-

toimet siten, että ratifiointiasiakirjat voidaan tallettaa mahdollisuuksien mukaan viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2004. Päätöksessä asetettu tavoiteaikataulu ei olisi oikeudellisesti sitova. Koska lisärahasto olisi pyrittävä saamaan toimintaan mahdollisimman nopeasti, jäsenvaltiot pyrkivät mahdollisuuksien mukaan ratifioimaan pöytäkirja jo mainittua päivämäärää aikaisemmin. Olisi sen vuoksi toivottavaa, että esitys voitaisiin käsitellä eduskunnassa siten, että Suomella olisi valmius tallettaa ratifiointiasiakirjansa kevään kuluessa.

Mikäli lisärahastosta jouduttaisiin maksa-

maan korvausta, siitä aiheutuva suora maksurasite lankeaisi ainoastaan sopimusvaltioissa sijaitseville öljyn vastaanottajille. Perusjärjestelmän öljyvahinkojen korvaamista koskeva rahoitustasapaino varustamoelinkeinon ja öljyteollisuuden välillä ei siten toteutuisi lisärahastossa. Tämä oli kuitenkin tietoinen ratkaisu lisärahaston perustamisen yhteydessä nopean tuloksen saavuttamiseksi. Vuoden 1992 IOPC-rahaston yleiskokouksen asettama työryhmä jatkaa nyt työtään perusjärjestelmän kehittämiseksi pidemmällä aikavälillä ja edellä mainitun rahoitustasapainon tarkistamiseksi.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Vuoden 2003 pöytäkirja liittymisen öljyn aiheuttamien pilaantumisvahinkojen kansainvälisen korvausrahaston perustamisesta vuonna 1992 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen.

Tarkoituksena on, että lisärahoisto toimisi samalla tavalla kuin vuoden 1992 IOPC-rahasto. Pöytäkirjassa käytetään tämän vuoksi laajasti viittaustekniikkaa vuoden 1992 vastuuyleissopimukseen (SopS 43/1996) ja vuoden 1992 rahastoyleissopimukseen (SopS 42/1996).

Yleiset määräykset

1 artikla. Pöytäkirjan 1 artikla sisältää instrumentin kannalta relevantit määritelmät. Artiklassa mainitaan perusjärjestelmän yleissopimukset eli vuoden 1992 vastuuyleissopimus ja vuoden 1992 rahastoyleissopimus ja vuoden 1992 IOPC-rahasto.

Artiklassa todetaan, että ”alus”, ”henkilö”, ”omistaja”, ”öljy”, ”pilaantumisvahinko”, ”torjuntatoimenpiteet” ja ”vahinkotapahtuma” tarkoittavat samaa kuin vuoden 1992 vastuuyleissopimuksen 1 artiklassa. Lisärahoiston aineellinen soveltamisala on siten täysin sama kuin perusjärjestelmässä. Vahingonkorvausta voi saada pilaantumisvahingosta, jonka on aiheuttanut öljysäiliöaluksesta mereen päässyt irtolastina kuljetettu pysyvä öljy, kuten raakaöljy, polttoöljy, raskas dieselöljy ja voiteluöljy.

Artiklassa todetaan lisäksi, että ”maksuvelvoitteinen öljy”, ”laskentayksikkö”, ”takaa-ja” ja ”terminaali” tarkoittavat samaa, kuin vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen 1 artiklassa, jollei pöytäkirjassa toisin mainita.

Artiklan kohdassa 8 määritellään ”vahvistettu vaatimus”. Määritelmä on olennainen lisärahoiston toiminnan kannalta. Lisärahoisto maksaa korvausta ainoastaan siinä tapauksessa, että vuoden 1992 IOPC-rahasto on tunnustanut korvausvaatimuksen tai se on todettu oikeutetuksi toimivaltaisen tuomioistui-

men päätöksellä, joka sitoo IOPC-rahastoa, ja korvaus olisi maksettu kokonaan vuoden 1992 rahastosta, jollei tämän rahaston korvausmaksimia olisi ylitetty.

2 artikla. Pöytäkirjalla perustetaan artiklan 1 kohdan mukaan ”Vuoden 2003 kansainvälinen öljyvahinkojen lisäkorvausrahasto”, jäljempänä *lisärahoisto*.

Lisärahoisto on artiklan 2 kohdan mukaan tunnustettava oikeushenkilöksi jokaisessa sopimusvaltiossa ja rahaston johtaja on tunnustettava lisärahoiston lailliseksi edustajaksi. Sääntely on sama vuoden 1992 rahastoyleissopimuksessa.

3 artikla. Rahastopöytäkirjan maantieteellinen soveltamisala on sama kuin perusjärjestelmässä. Pöytäkirjaa sovelletaan artiklan mukaan pilaantumisvahinkoon, joka on aiheutunut sopimusvaltion alueella, mukaan luettuna aluemerit ja talousvyöhyke tai sitä vastaava alue. Lisärahoisto kattaa myös torjuntatoimenpiteet tällaisen vahingon estämiseksi tai vähentämiseksi, riippumatta siitä, missä näihin toimenpiteisiin on ryhdytty. Merilain 10 luvun 1 §:n 10 kohdassa on määritelty Suomen talousvyöhykettä vastaava alue. Sääntely on voimassa siihen saakka, kunnes Suomeen perustetaan talousvyöhyke.

Lisäkorvaus

4 artikla. Artikla 1 kohta sisältää perussäännön siitä, milloin lisärahoistolle syntyy korvausvelvollisuus. Tämä tapahtuu tilanteessa, jossa vahingonkärsijä ei ole voinut saada täyttä tai riittävää korvausta vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen nojalla vahvistetusta korvausvaatimuksestaan, koska vahvistettujen korvausvaatimusten kokonaismäärää ylittää tai on vaarassa ylittää mainitun yleissopimuksen korvausmaksimin.

Artiklan 2 kohdan a-alakohdassa määrätään öljyvahinkojen korvausjärjestelmän enimmäismäärästä. Lisärahoistosta maksettavien korvausten kokonaismäärä sekä vuoden 1992 vastuuyleissopimuksen ja vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen nojalla maksetut kor-

vaukset eivät saa yhteenlaskettuina ylittää 750 miljoonaa laskentayksikköä yksittäisen vahinkotapahtuman osalta. Laskentayksikkönä käytetään erityisnosto-oikeutta. Käytännössä artikla tarkoittaa sitä, että enimmäissumma, joka lisärahostosta voidaan maksaa on vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen korvausmaksimin eli 203 miljoonan laskentayksikön ja tämän artiklan 750 miljoonan laskentayksikön välinen erotus eli 547 miljoonaa laskentayksikköä. Korvausten maksamiseen on aina käytettävä vuoden 1992 rahastoa täyteen määrään. Tämä johtuu siitä, että valtio ei voi liittyä lisärahostoon, ellei ole perusjärjestelmän sopimuspuoli.

Artiklan 2 kohdan b-alakohta sisältää määräykset laskentayksikön muuntamisesta kansalliseksi valuutaksi. Muuntamisessa käytetään Kansainvälisen valuuttarahaston IMF:n noteeraamaa erityisnosto-oikeutta.

Artiklan 3 kohdassa määrätään, että rahastosta maksettavat korvaukset on jaettava vaatimusten esittäjien kesken samalla tavalla suhteutettuna (pro rata- jako) silloin, kun korvausvaatimusten kokonaismäärä ylittää rahaston enimmäismäärän. Vastaava sääntely sisältyy vuoden 1992 rahastoyleissopimukseen. Koska lisärahoston korvauksen enimmäismäärä on huomattavasti korkeampi kuin rahastoyleissopimuksen, on arvioitu, että tätä vahingonkärsijän kannalta epäedullista järjestelyä voitaisiin pääasiassa välttää tulevaisuudessa lisärahostoon liittyneissä valtioissa.

Artiklan 4 kohdan mukaan lisärahostosta maksetaan korvauksia ainoastaan sellaisten vaatimusten nojalla, jotka on vahvistettu siten kuin 1 artiklan 8 kohdassa on määritelty. Artikla luo turvamekanismin lisärahoston kannalta.

5 artikla. Artiklan mukaan lisärahoston tulee maksaa korvausta silloin, kun vuoden 1992 rahaston yleiskokous katsoo vahvistettujen korvausvaatimusten määrän ylittävän tai olevan vaarassa ylittää vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen korvausmaksimin ja tämä yleiskokous on tehnyt alustavan tai b-pullisen päätöksen maksaa ainoastaan osan vahvistetuista korvausvaatimuksista. Lisärahoston yleiskokous päättää tämän jälkeen, maksetaanko lisärahostosta ja missä määrin korvausta vahvistetun vaatimuksen siitä osasta, jota ei ole korvattu vuoden 1992 vastuu-

yleissopimuksen ja vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen nojalla.

6 artikla. Vaatimusten vanhentumisen suhteen noudatetaan vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen määräyksiä. Artiklan 1 kohta sisältää viittauksen rahastoyleissopimuksen 6 artiklaan, jonka mukaan oikeus korvaukseen raukeaa, jollei vaatimusta ole esitetty kolmen vuoden kuluessa vahingon tapahtumispäivästä tai viimeistään kun kuusi vuotta on kulunut vahingon aiheuttaneen tapahtuman ajankohdasta. Oikeus korvaukseen lisärahostosta raukeaa siinä vaiheessa, kun se raukeaa vuoden 1992 rahaston osalta.

Artiklan 2 kohdassa todetaan, että vaatimusta, joka on esitetty vuoden 1992 rahastolle, on myös pidettävä saman korvauksenhakijan korvausvaatimuksena lisärahostolle. Sääntely helpottaa korvauksenhakumenettelyä vahingonkärsijän kannalta.

7 artikla. Artiklassa määrätään toimivaltaisesta tuomioistuimesta lisärahostoa vastaan nostetuissa korvausjutuissa. Lisärahoston osalta noudatetaan samoja periaatteita kuin perusjärjestelmässä ja artiklaan on tämän vuoksi sisällytetty viittaukset vuoden 1992 rahastoyleissopimukseen. Perussääntö on, että sillä sopimusvaltiolla, jonka alueella vahinko tapahtui, on yksinomainen toimivalta. Artikla sisältää lisäksi määräyksiä niitä tilanteita varten, jossa kante nostetaan valtiossa, joka on vuoden 1992 yleissopimusten sopimuspuoli, mutta ei vuoden 2003 rahastopöytäkirjan sopimuspuoli. Sellaisessa tapauksessa kante lisärahostoa vastaan voidaan nostaa kantajan valinnan mukaan, joko tuomioistuimessa, jossa lisärahoston päätoimipaikka sijaitsee, taikka sellaisessa pöytäkirjan sopimusvaltion tuomioistuimessa, joka on toimivaltainen myös vuoden 1992 vastuuyleissopimuksen mukaan.

Toimivalta artiklan osalta on siirtynyt Euroopan yhteisölle Bryssel I-asetuksen johdosta Kuten edellä yleisperustelujen kohdassa 7.2. on selostettu päädyttiin yhteisössä siihen, että yhteisö voisi hyväksyä artiklan, vaikka se ei ollut Bryssel I-asetuksen mukainen.

Vuoden 1992 IOPC-rahaston toiminnassa keskeisenä tavoitteena on päästä vahingonkärsijöiden kanssa sopuratkaisuun korvausten maksamisesta ilman oikeuskäsittelyä. Tämä palvelee ensisijaisesti vahingonkärsi-

jöitä, joiden ei tarvitse ryhtyä pitkiin ja kalliisiin oikeusprosesseihin korvausten saamiseen. Rahaston 25 vuotisen historian aikana rahasto on onnistunut hyvin tässä tavoitteessaan. Suurempien öljyonnettomuuksien yhteydessä rahasto on perustanut väliaikaisia konttoreita vahingonkorvausvaatimusten esittämistä varten alueilla, jotka ovat joutuneet öljyonnettomuuden kohteeksi. Näin tapahtui myös Erika-onnettomuuden ja Prestige-onnettomuuden yhteydessä. Tällaiset konttorit helpottavat huomattavasti yksittäisten vahingonkäräjöiden asemaa vaatimusten esittämisessä. Samaa menettelyä on myös tarkoitus soveltaa lisärahaoston toimintaan.

8 artikla. Artiklan sisältää määräykset tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta. Myös tämä artikla kuuluu Bryssel I-asetuksen johdosta yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan.

Artiklan 1 kohta sisältää perussäännön, joka noudattaa vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen sääntelyä.

Artiklan 2 kohta sisältää Euroopan yhteisön ehdotuksesta määräyksen, jonka mukaan sopimusvaltio voi soveltaa muita tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanokelpoisuutta koskevia sääntöjä edellyttäen, että tuomiot tunnustetaan ja pannaan täytäntöön vähintään samassa laajuudessa kuin perussäännön mukaan. Määräys mahdollistaa EU:n alueella Bryssel I-asetuksen soveltamisen siltä osin, kuin sillä voidaan turvata yhtä tehokas täytäntöönpano kuin pöytäkirjan määräysten mukaan. Käytännössä tämä merkitsee sitä, että EU:n alueella voidaan soveltaa Bryssel I-asetusta.

9 artikla. Artiklan 1 ja 2 kohdassa määrätään lisärahaoston sijaantulo-oikeudesta suhteessa vuoden 1992 vastuuyleissopimuksen mukaisiin vastuullisiin tai vuoden 1992 rahastoon silloin, kun lisärahaosto on suorittanut korvausta vahingonkäräjöille. Vuoden 1992 rahastoyleissopimus sisältää vastaavan järjestelyn. Sääntely on vahingonkäräjän kannalta tärkeä. Lisärahaosto voi maksaa korvauksen vahingonkäräjälle nopealla aikataululla ja sen jälkeen käydä oikeutta aluksen omistajaa tai tämän vakuuttajaa vastaan, mikäli se osoittautuu tarpeelliseksi.

Artiklan 3 kohdassa todetaan, että pöytäkirjan määräykset eivät vaikuta lisärahaoston ta-

kautumisoikeuteen tai sijaantulo-oikeuteen muissa kuin artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa. Lisärahaoston sijaantulo-oikeus ei kuitenkaan saa olla heikompi kuin vahingonkorvauksen saaneen henkilön vakuutusenantajan oikeus.

Artiklan 4 kohdan mukaan sopimusvaltio, joka on maksanut kansallisen lainsäädännön perusteella korvausta vahingonkäräjöille, saa myös sijaantulo-oikeuden perusteella ne oikeudet, jotka olisi kuulunut korvauksen saaneelle henkilölle pöytäkirjan mukaan.

Maksut

10 artikla. Artikla sisältää maksuvelvollisuutta koskevat määräykset. Määräykset noudattavat perusjärjestelmän periaatteita ja maksuvelvollisuus suhteessa lisärahaostoon syntyy samalla tavalla kuin vuoden 1992 rahaston osalta.

Artiklan 1 kohdassa mukaan maksuvelvollisuus syntyy, kun sopimusvaltiossa oleva öljyn vastaanottaja on vastaanottanut yhteensä yli 150 000 tonnia maksuvelvoitteista öljyä kalenterivuoden aikana. Määrään lasketaan artiklan 1 kohdan a-alakohdan mukaan sellainen öljy, joka on merikuljetuksen jälkeen vastaanotettu sopimusvaltion alueella sijaitseviin satamiin tai terminaaleihin.

Jos maksuvelvoitteinen öljy on merimatkan jälkeen purettu muussa kuin sopimusvaltiossa ja sieltä kuljetettu sopimusvaltioon muulla tavalla kuin meritse, esimerkiksi säiliöautolla tai öljyputkea pitkin, tällainen öljy lasketaan 1 kohdan b-alakohdan nojalla mukaan kalenterivuoden kokonaismäärään silloin, kun se ensimmäisen kerran puretaan sopimusvaltiossa sijaitsevaan laitokseen.

Lähtökohta maksuvelvollisuuden osalta sopimusvaltion kohdalla on, että sama öljymäärä olisi maksuvelvollisuuden perustana sekä vuoden 1992 rahaston että lisärahaoston osalta. Artiklan 1 kohdan b-alakohdan johdosta saattaa kuitenkin syntyä tilanteita, joissa lisärahaostoon tulee raportoida enemmän öljyä kuin vuoden 1992 rahastoon. Tällainen tilanne syntyisi tapauksessa, jossa kaksi valtiota ovat perusjärjestelmän osapuolia, mutta vain toinen vuoden 2003 pöytäkirjan osapuoli. Kun öljy puretaan merimatkan jälkeen val-

tiossa, joka ei ole vuoden 2003 pöytäkirjan sopimuspuoli ja kuljetetaan sieltä maitse tai öljyputkea pitkin pöytäkirjan sopimusvaltiooon, se tulee raportoida kun se ensimmäisen kerran puretaan pöytäkirjan sopimusvaltiossa.

Artiklan 2 kohdan mukaan tulee soveltaa vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen 10 artiklan 2 kohdan määräyksiä silloin, kun on kyse tilanteista, joissa esimerkiksi tytäryhtiöt tai yhteisomistuksessa olevat yhteisöt vastaanottavat emoyhtiön lisäksi maksuvelvoitteista öljyä. Mikäli emoyhtiön vastaanottaman öljyn määrä laskettuna yhteen tytäryhtiön vastaanottaman öljyn määrään ylittää 150 000 tonnia, emoyhtiön on suoritettava maksua rahastoon, mutta vain todellisuudessa vastaanottamansa öljymäärän perusteella.

11 artikla. Artiklassa määrätään, millä tavalla lisärahaoston yleiskokouksen tulee laatia budjetti ja päättää perittävien maksujen kokonaismäärästä. Päätöksen perusteella lisärahaoston johtaja laske kunkin sopimusvaltion osalta maksuvelvollisten vuosimaksun. Määräykset perustuvat perusjärjestelmän periaatteisiin. Lisärahalto perii vuosimaksua hallinnollisten kulujen kattamiseksi ja erillistä maksua lisärahaltole esitettyjen korvausvaatimusten kattamiseksi.

12 artikla. Artiklassa viitataan vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen 13 artiklaan. Määräys velvoittaa sopimusvaltioita huolehtimaan siitä, että maksuvelvolliset tahot hoitavat velvoitteensa lisärahaltoa kohtaan. Mainitun artiklan mukaan sopimusvaltion on ryhdyttävä sellaisiin lainsäädäntönsä mukaisiin soveliaisiin toimenpiteisiin, joita kyseessä olevan velvoitteen tehokas soveltaminen edellyttää, kuitenkin niin, että mainitut toimenpiteet kohdistuvat ainoastaan niihin henkilöihin, jotka ovat maksuvelvollisia rahastoa kohtaan.

13 artikla. Artikla sisältää sopimusvaltiota koskevat määräykset velvollisuudesta toimittaa tietoja lisärahaltole öljyn vastaanottajista ja vastaanotetun öljyn määrästä. Artikla sisältää viittauksen rahastoyleissopimukseen 15 artiklaan. Raportointia koskevan menettelyjen yksinkertaistamiseksi todetaan, että vuoden 1992 rahastolle toimitetut tiedot katsotaan toimitetun myös lisärahaltole pöytäkirjan määräysten mukaisesti.

Artiklan mukaan sopimusvaltio, joka ei täytä tietojenantamisvelvollisuuttaan, joutuu korvaamaan lisärahaltole siitä johtuneet taloudelliset menetykset. Sääntely vastaa rahastoyleissopimusta.

14 artikla. Artikla sisältää uutuuden verrattuna perusjärjestelmään. Artiklassa määrätään eräänlaisesta osallistumismaksusta. Rahaston varojenkeruujärjestelmän kannalta sopimusvaltioon katsotaan artiklan mukaan aina tuodun vuositasolla vähintään 1 miljoonaa tonnia öljyä. Jos sopimusvaltiossa ei ole maksuvelvollisia öljyntuottajia eli sellaisia tuottajia, jotka kalenterivuoden aikana ovat tuoneet 150 000 tonnia ylittävät määrät öljyä, sopimusvaltio on itse vastuussa lisärahaltoon maksettavasta osuudesta.

Järjestelyn tarkoituksena on toisaalta peria pienä osallistumismaksu lisäsuojan turvaamisesta ja toisaalta aktivoida sopimusvaltioita huolehtimaan velvollisuuksistaan rahastoa kohtaan. Vuoden 1992 IOPC-rahastossa öljyntuottajia koskevan raportointivelvollisuuden laiminlyönti on jatkuva ongelma.

Suomessa vastaanotetun öljyn määrä on ollut vuositasolla 10—11 miljoonaa tonnia, joten sääntely ei ole Suomen osalta ajankohtainen.

15 artikla. Artikla sisältää uutuuden, jonka mukaan korvauksen maksaminen voidaan jätettyä tai evätä sellaisen vahingon osalta, joka on tapahtunut sopimusvaltiossa, joka ei ole hoitanut tiedonantovelvollisuuttaan pöytäkirjan mukaan. Määräyksellä pyritään varmistamaan, että kaikki sopimusvaltiot hoitavat sopimusvelvoitteensa lisärahaltoon nähden.

Rahasto on eräänlainen keskinäinen vakuutusjärjestelmä, jonka rahoittajana toimii sopimusvaltioissa olevat maksuvelvolliset öljyn vastaanottajat. On tärkeätä järjestelmän luotettavuuden ja oikeudenmukaisuuden kannalta, että jokainen sopimusvaltio täyttää pöytäkirjasta johtuvat sopimusvelvoitteet. Sopimusvaltio, joka laiminlyö nämä velvoitteet, asettaa omat kansalaisensa epäedulliseen asemaan lisärahaltole maksettavien korvausten suhteen. Täyttämällä pöytäkirjasta tulevat kansainvälisoikeudelliset velvoitteet, sopimusvaltio palauttaa tilanteen normaaliksi.

Toimielimet ja hallinto

16 artikla. Artikla sisältää määräykset toimielimistä ja hallinnosta. Yleiskokoukseen, sihteeristöön ja johtajaan sovelletaan vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen määräyksiä.

17 artikla. Artiklan mukaan vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen johtaja ja sihteeristö voivat toimia myös lisärahaoston vastaavissa tehtävissä. Tavoitteena on, että vuoden 1992 IOPC-rahastolla ja lisärahaostolla olisi sama johtaja ja sihteeristö. Tästä saavutettava hyöty niin rahastojen hallinnoinnissa kuin vahingonkorvausten käsittelyssä ja maksamisessa olisi suuri. Artikla sisältää myös erityismääräyksiä IOPC-rahaston ja lisärahaoston välisiä mahdollisia eturistiriitoja silmällä pitäen.

18 artikla. Artikla on siirtymäsäännös ja sisältää määräykset väliaikaisesta maksuvelvollisuusleikkurista. Vuoden 1992 rahastoyleissopimus sisälsi vastaavan järjestelyn. Artikla koskee käytännössä yksinomaan Japania, jossa vastaanotetaan ylivoimaisesti eniten vuoden 1992 IOPC-rahaston kannalta maksuvelvoitteista öljyä. Siirtymäartiklan tavoitteena on mahdollistaa Japanin mukaantulo lisärahaostoon mahdollisimman nopealla aikataululla. Japanin mukaantulo vahvistaisi merkittävästi rahaston maksupohjaa.

Artiklan mukaan annetaan tietyin edellytyksin alennusta maksuvelvollisuudesta. Jos sopimusvaltiossa vastaanotettua maksuvelvoitteista öljyä koskevat vuosimaksut ylittävät 20 prosenttia lisärahaoston vuosimaksujen kokonaismäärästä, alennetaan kyseisessä valtiossa sijaitsevien maksuvelvollisten maksuja suhteellisesti yhtä paljon siten, että heidän yhteenlasketut maksunsa vastaavat 20 prosenttia edellä mainittujen vuosimaksujen kokonaismäärästä.

Vajaus, joka näin syntyy vuosimaksujen kokonaismäärässä, peritään muissa sopimusvaltioissa sijaitsevilta maksuvelvollisilta öljyn vastaanottajilta suhteellisesti yhtä paljon. Järjestelystä aiheutuvat taloudelliset vaikutukset Suomessa sijaitsevien maksuvelvollisten suhteen on arvioitu yleisperustelujen kohdassa 6.2.

Järjestely on voimaassa kunnes lisärahaoston sopimusvaltioissa vuositasolla vastaanotetun öljyn määrä ylittää 1 000 miljoonan rajan tai 10 vuotta on kulunut pöytäkirjan

voimaantulosta. Tonniraja saavutettaisiin siinä vaiheessa kun esimerkiksi kaikki EU:n jäsenvaltiot, Norja, Japani, Korean Tasavalta, Kanada, Australia ja Uusi Seelanti olisivat mukana järjestelmässä.

Loppumääräykset

19 artikla. Yleissopimus on avoinna allekirjoittamista varten ajalla 31.7.2003 – 30.7.2004.

Artiklan 3 kohdassa määrätään, että vain vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen sopimusvaltiot voivat tulla pöytäkirjan sopimusvaltioiksi. Kansainvälinen öljyvahinkojen korvausjärjestelmä muodostuu siten kolmesta kerrostumasta, aluksen omistajan vastuukerroksesta, vuoden 1992 IOPC-rahaston korvauskerroksesta ja kaikkein ylimpänä lisärahaoston korvauskerroksesta. Pöytäkirjaan liittymistä koskeva raja on tärkeä juuri sen vuoksi, että se varmistaa kolmen korvauskerrostuman yhteistoiminnan.

20 artikla. Artiklassa määrätään valtion tiedonantovelvollisuuksista ennen kuin pöytäkirja astuu voimaan kyseisen valtion osalta. Valtion tulee raportoida IMO:n pääsihteerille tulevien maksuvelvollisten nimet ja maksuvelvoitteisen öljyn määrät. Käytännössä nämä tiedot ovat samat kuin ne, jotka toimitetaan vuoden 1992 IOPC-rahastolle.

21 artikla. Pöytäkirja tulee voimaan kolmen kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona vähintään kahdeksan valtiota on ratifioinut pöytäkirjan ja näissä maissa vastaanotetun maksuvelvoitteisen öljyn määrä on vähintään 450 miljoonaa tonnia.

22 artikla. IMO:n pääsihteerin kutsuu koolle lisärahaoston ensimmäisen istunnon mahdollisimman pian pöytäkirjan voimaantulon jälkeen.

23 artikla. Artikla sisältää tavanomaiset pöytäkirjan tarkistamista ja muuttamista koskevat määräykset.

24 artikla. Rahastopöytäkirjaan on sisällytetty korvausmaksimia koskeva yksinkertainen muutosmenettely.

Artiklan mukaan korvausmaksimia voidaan muuttaa niin sanotulla hiljaisella hyväksymismenettelyllä IMO:n oikeudellisen komitean päätöksellä. Nopeutettu muutosmenette-

ly sisältyy myös perusjärjestelmän yleissopimuksiin ja menettelyä on käytetty kerran (HE 5/2002 vp).

Lisärahaston osalta muutosmenettelyä koskevia määräaikoja on lyhennetty verrattuna vuoden 1992 yleissopimuksiin. Korvausmaksimin korotus voidaan hoitaa kolme vuotta lyhyemmässä ajassa kuin perusjärjestelmässä. Jos jokin sopimusvaltio ilmoittaa, että se ei muutosta hyväksy, sen tulee sanoutua irti koko lisärahastojärjestelmästä tietyn määräajan sisällä. Suomessa muutettua korvausrajaa koskeva päätös saatettaisiin perustuslain edellyttämässä järjestyksessä myös eduskunnan hyväksyttäväksi hyväksymismenettelyn määräaikojen puitteissa.

25 artikla. Artiklassa määrätään menettelystä rahastopöytäkirjan korvausmaksimin muutoksissa silloin, kun vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen enimmäisrajoja on muutettu.

2—31 artiklat. Pöytäkirjan artiklat 26—31 sisältävät määräyksiä pöytäkirjan irtisanomisesta, voimassaolon päättymisestä, lisärahaston toiminnan lopettamisesta, tallettajasta ja kielistä.

2. Lakiehdotusten perustelut

2.1. Laki öljyn aiheuttamien pilaantumisvahinkojen kansainvälisen korvausrahaston perustamisesta vuonna 1992 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvän vuoden 2003 pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta.

1 §. Pykälä sisältäisi tavanmukaisen blankettisäännöksen, jonka nojalla rahastopöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §. Pykälässä säädettäisiin lisärahaston takautumis- ja sijaantulo-oikeudesta siltä osin, kuin tämä on jätetty pöytäkirjassa kansallisen sääntelyn varaan.

Pöytäkirjan 9 artiklan 1 kohdan mukaan lisärahasto saa sijaantulo-oikeuden vuoden 1992 vastuuleissopimuksen mukaisesti vastuullisiin eli aluksen omistajaan tai hänen takajaansa nähden silloin, kun lisärahasto on

suorittanut korvausta vahingonkärsijöille. Sijaantulo-oikeus syntyy vastaavasti artiklan 2 kohdan perusteella vuoden 1992 rahastoon nähden silloin, kun lisärahasto on suorittanut korvausta henkilölle, joka on oikeutettu korvaukseen vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen nojalla vuoden 1992 rahastosta.

Artiklan 3 kohdassa todetaan, että pöytäkirjan määräykset eivät vaikuta lisärahaston takautumisoikeuteen tai sijaantulo-oikeuteen muissa kuin artiklan 1 ja 2 kohdissa tarkoitetuissa tapauksissa. Lisärahaston sijaantulo-oikeus ei kuitenkaan saa olla heikompi kuin vahingonkorvauksen saaneen henkilön vakuutusantajan oikeus.

Pykälässä ehdotetaan, että takautumisoikeudesta säädettäisiin vastaavalla tavalla kuin on säädetty vuoden 1992 rahastoyleissopimusta koskevan rahastolain 2 §:ssä. Katsottiin silloin, että rahastolla ei tulisi olla laajempi takautumisoikeus kuin aluksen omistajalla merilain 10 luvun 4 §:n mukaan tai yleensä vakuutusantajalla vakuutuslainsäädännön nojalla, eikä tästä ole syytä poiketa myöskään lisärahaston suhteen.

Pykälässä viitattaisiin merilain 10 luvun 4 §:n säännöksiin takautumisoikeudesta siinä mainittuja henkilöitä kohtaan sekä vuoden 1992 rahastoyleissopimukseen. Muita ulkopuolisia henkilöitä kohtaan lisärahaston takautumisoikeus määräytyisi vakuutuslainsäädännön nojalla, jossa säädetään vakuutusantajan takautumisoikeudesta.

Merilain 10 luvun 4 §:n mukaan aluksen omistajan takautumisoikeus koskee

1) aluksen omistajan palveluksessa olevaa tai hänen asiamiestään ja laivaväkeen kuuluvaa henkilöä,

2) luotsia ja sellaista henkilöä, joka kuulumatta laivaväkeen työskentelee aluksen luokun,

3) sellaista laivanvarustajaa, joka ei omista alusta, ja muuta henkilöä, joka aluksen omistajan asemasta käyttää alusta, rahdinantajaa, lastinantajaa, laivajaa, lastin vastaanottajaa tai lastinomistajaa,

4) henkilöä, joka aluksen omistajan, laivanvarustajan tai päällikön suostumuksella tai viranomaisen toimeksiannosta suorittaa pelastustyötä,

5) torjuntatoimenpiteiden suorittajaa ja

6) sellaista henkilöä, joka on 2—5 kohdassa tarkoitetun henkilön palveluksessa tai asiamies.

Sanotun pykälän 3 momentin mukaan aluksen omistaja saa kohdistaa takautumisvaatimuksen edellä 1—2 sekä 4—6 kohdassa mainittuja henkilöitä kohtaan vain silloin, kun he ovat aiheuttaneet vahingon tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta tietäen, että sellainen vahinko todennäköisesti syntyisi. Yleisiä takautumisoikeutta koskevia säännöksiä sovelletaan silloin, kun kysymyksessä on 3 kohdassa mainittu henkilö.

Vakuutuslainsäädännön 75 §:n 1 momentin mukaan vakuutetun oikeus vaatia kolmannelta henkilöltä korvausmäärä, jonka vakuutuksenantaja on hänelle suorittanut, siirtyy vakuutuksenantajalle vain, jos kolmas henkilö on aiheuttanut vakuutustapahtuman tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta taikka on lain mukaan velvollinen suorittamaan korvausta huolimattomuudestaan riippumatta.

3 §. Pykälässä säädettäisiin oikeuspaikasta silloin, kun kanne voidaan nostaa lisärahaa vastaan rahastopöytäkirjan 7 artiklan määräysten perusteella suomalaisessa tuomioistuimessa.

Rahastopöytäkirjan 7 artiklassa määrätään, minkä maan tuomioistuimet ovat kelpoisia käsittelemään kannetta lisärahaa vastaan. Oikeuspaikkaa koskevat määräykset noudattavat tarkoituksella perusjärjestelmän määräyksiä. Tavoitteena on, että samaa öljyvahinkoa koskevat vaatimukset vuoden 1992 vastuuyhteissopimuksen mukaisia vastuullisia kohtaan sekä vuoden 1992 rahastoa ja vuoden 2003 lisärahaa kohtaan voitaisiin käsitellä samassa oikeuspaikassa.

Kuten yleisperustelujen kohdassa 4 on selostettu, toimivalta 7 artiklan osalta on siirtynyt Euroopan yhteisölle. Yhteisö on puolestaan hyväksynyt pöytäkirjan 7 artiklan sellaisenaan, vaikka se eroaakin Bryssel I-asetuksen säännöistä, juuri sen perusteella, että halutaan mahdollistaa kaikkien samaa öljyonnettomuutta koskevien kanteiden käsitteily samassa oikeuspaikassa.

Jotta voidaan varmistaa, että rahastopöytäkirjan tarkoitus eli oikeuskäsittelyn keskittäminen toteutuisi myös Suomessa, ehdotetaan täydentävänä sääntelynä säädettäväksi, että

pykälässä viitattaisiin merilain 21 luvun 3 a §:ään, joka koskee toimivaltaista merioikeutta öljyvahinkoasioissa. Mainitun pykälän 3 momentissa säädetään, että pykälän mukainen korvauskanne käsitellään Helsingin käräjäoikeudessa. Sama sääntely on voimassa vuoden 1992 rahaston osalta.

4 §. Pykälä koskisi lisärahostolle annettavaa tiedoksiantoa öljyvahingon korvaamista koskevassa oikeudenkäynnissä.

Rahastopöytäkirjan 7 artiklan 1 kohdan mukaan lisärahostolle annettavaan ilmoitukseen oikeudenkäynnistä tulee soveltaa vuoden 1992 rahastoyhteissopimuksen 7 artiklan 6 kohdan määräyksiä. Mainitussa artiklassa määrätään, että milloin aluksen omistajaa tai hänen vakuutuksenantajaansa vastaan ajetaan korvauskannetta, on jutun jokaisella osapuolella oikeus ilmoittaa rahastolle oikeudenkäynnistä sovellettavan kansallisen lain säännösten mukaisesti.

Pykälässä viitattaisiin oikeudenkäymiskäärin 11 lukuun, joka koskee tiedoksiantoa oikeudenkäynnissä. Tämä vastaa vuoden 1992 rahaston osalta voimassa olevaa sääntelyä.

Jos ilmoitus on tehty kansallisten säännösten mukaisesti, toimivaltaisen tuomioistuimen antama aluksen omistajaa tai tämän vakuutuksenantajaa koskeva päätös sitoo myös lisärahaa, vaikka tämä ei olisikaan käyttänyt oikeuttaan osallistua oikeudenkäyntiin. Edellytyksenä kuitenkin on, että rahasto on saanut ilmoituksen niin ajoissa ja sellaisella tavalla, että sillä on ollut todellisia mahdollisuuksia tarkoituksenmukaisella tavalla osallistua oikeudenkäyntiin.

5 §. Pykälä sisältäisi eräitä täydentäviä säännöksiä öljyvahingon korvaamista koskevan tuomion tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta.

Kuten edellä yleisperustelujen kohdassa 4 sekä 7.2. on selostettu toimivalta asiassa on siirtynyt Bryssel I-asetuksen johdosta Euroopan yhteisölle. Yhteisön tavoitteena sopimusneuvotteluissa oli, että Bryssel I-asetuksen tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevaa järjestelmää voidaan soveltaa tulevaisuudessakin, kun yhden jäsenvaltion tuomioistuimen antamat tuomiot tunnustetaan ja pannaan täytäntöön toisessa jäsenvaltiossa. Tämä toteutuisi pöytäkirjan 8 artiklan 2 kohdan myötä.

Yhteisöoikeudessa ei kuitenkaan ole kaikkia tilanteita koskevaa sääntelyä. Yhteisössä ei ole sääntelyä, joka koskee EU:n ulkopuolisessa sopimusvaltiossa, esimerkiksi Venäjällä, annettua öljyvahinkoa koskevaa tuomiota. Koska yhteisöllä ei tässä vaiheessa ole tarkoitus säätää mitään EU:n ulkopuolisissa sopimusvaltioissa annettujen tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta, tulisi annettavaan lakiin sisällyttää tältä osin tarpeelliset täydentävät säännökset, jotta Suomessa olisi kansallisesti voimassa sellaiset säännökset, jotka vastaisivat rahastopöytäkirjan määräyksiä myös tältä osin.

Rahastopöytäkirjan 8 artiklan 1 kohdan perussääntö noudattaa vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen sääntelyä. Lisärahaa vastaan annettu tuomio, joka on pöytäkirjan mukaisesti toimivaltaisen tuomioistuimen antama ja täytäntöönpanokelpoinen, on tunnustettava ja se on täytäntöönpanokelpoinen jokaisessa sopimusvaltiossa vuoden 1992 vastuuleissopimuksen X artiklan mukaisin ehdoin.

Vastuuleissopimuksen X artiklan mukaan toisessa sopimusvaltiossa annettu ja siellä lainvoiman saanut ja täytäntöönpanokelpoinen tuomio voidaan ilman uutta asiaa koskevaa käsittelyä panna täytäntöön toisessa sopimusvaltiossa, jos asian ratkaissut tuomioistuin on yleissopimuksen mukaan ollut kelpoinen käsittelemään asiaa. Sopimusvaltio saa kuitenkin yleissopimuksen mukaan kieltäytyä panemasta tuomiota täytäntöön, jos tuomio perustuu petokseen tai jos sillä, jota vastaan tuomio on annettu, ei ole ollut kohtuullisia mahdollisuuksia puolustautua. Vastuuleissopimukseen perustuvat säännökset sisältyvät merilain 22 luvun 6 §:ään. Mainittuun pykälään ei ole aikoinaan sisällytetty säännöksiä edellä mainittuja erityistilanteita varten, koska tuomion, joka on esimerkiksi perustunut petokseen, on katsottu olevan ilmeisessä ristiriidassa Suomen oikeusjärjestyksen kanssa, eikä täytäntöönpanovelvollisuutta siten ole.

Pykälän ensimmäiseen momenttiin ehdotetaan otettavaksi samanlainen tuomion täytäntöönpanoa koskeva viittaus kuin vuoden 1992 rahaston osalta eli sovellettaisiin merilain 22 luvun 6 §:n säännöksiä öljyvahinkoasiassa annetun ulkomaisen tuomion täytän-

töönpanosta. Lisärahaoston osalta sääntely koskisi kuitenkin vain tilanteita, joissa tuomio on annettu sellaisessa sopimusvaltiossa, joka ei ole Euroopan yhteisön jäsenvaltio.

Lisäpöytäkirjan 8 artiklan 2 kohdan mukaan sopimusvaltio voi soveltaa muita tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevia sääntöjä, kunhan tuomiot tunnustetaan ja pannaan täytäntöön vähintään samassa laajuudessa kuin rahastopöytäkirjan perussääntö edellyttää. Määräykset on sisällytetty pöytäkirjaan Euroopan yhteisön ehdotuksesta ja ne mahdollistavat Euroopan unionin alueella Bryssel I-asetuksen soveltamisen siltä osin, kuin sillä voidaan turvata yhtä tehokas täytäntöönpano kuin pöytäkirjan määräysten mukaan.

Jos tuomio on annettu sellaisessa sopimusvaltiossa, joka on Euroopan yhteisön jäsenvaltio, siihen on pykälän 2 momentin mukaan sovellettava tuomioistuimen toimivalta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 44/2001. Asetuksen soveltamisen edellytyksenä on, että rahastopöytäkirjan 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut edellytykset täyttyvät. Käytännössä sääntely johtaisi siihen, että Bryssel I-asetusta voitaisiin soveltaa.

6 §. Pykälä sisältäisi säännöksiä vastaanotetun öljyn määriä koskevien tietojen toimittamisesta.

Rahastopöytäkirjan 10 artiklan mukaan vuosimaksuja lisärahaan maksavat sopimusvaltiossa sijaitsevat öljyn vastaanottajat, jotka kalenterivuoden aikana ovat vastaanottaneet yhteensä yli 150 000 tonnia maksuvelvoitteista öljyä vuodessa. Pöytäkirjan 11 artiklan 2 kohdan mukaan lisärahaoston johtaja laskee kunkin sopimusvaltion osalta jokaisen 10 artiklassa tarkoitetun henkilön vuosimaksun. Sopimusvaltioiden on 13 artiklan mukaan toimitettava lisärahaostolle laskuttamista varten tarvittavat tiedot.

Ympäristöministeriö toimii Suomen puolesta vuoden 1992 rahaston osalta suomalaisia maksuvelvollisia koskevien tietojen koajana. IOPC-rahasto lähettää jokaisen vuoden alussa ilmoituslomakkeita, jotka ministeriö toimittaa potentiaalisille maksuvelvollisille. Sellaiset öljyn vastaanottajat, jotka ovat edellisen kalenterivuoden aikana vas-

taanottaneet maksuvelvollisuutta laukaisevan määrän maksuvelvoitteista öljyä, palauttavat täytetyt lomakkeet ympäristöministeriölle, joka toimittaa ne viranomaisen allekirjoituksella varustettuna rahastolle, yleensä maaliskuun loppuun mennessä. Rahastolle toimitettujen tietojen pohjalta rahasto laskuttaa suoraan maksuvelvollisia öljyn vastaanottajia. Suomessa on rahastojärjestelmän toiminnan aikana ollut melko vakiintuneesti 2–3 maksuvelvollista vuosittain. Satunnaisesti määrä on ollut suurempi.

Pykälässä ehdotetaan, että vuoden 1992 rahaston osalta jo vakiintunut menettely tietojen toimittamisesta kirjattaisiin nyt lisärahaoston osalta annettavaan lakiin. Pykälän mukaan maksuvelvollisten tulisi toimittaa rahastopöytäkirjan 10 artiklaan perustuvat tiedot ympäristöministeriölle kalenterivuositain viimeistään tarkasteluvuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä.

7 §. Pykälä sisältää laskentayksikön määrittelyn. Määrittelmä on sama kuin vuoden 1992 vastuuyleissopimuksessa ja rahastoyleissopimuksessa. Laskentayksiköllä tarkoitetaan Kansainvälisen valuuttarahaston määrittelemää erityisnosto-oikeutta. Erityisnosto-oikeus on keskeisistä valuutoista koostuva valuuttakori. Sen arvo vahvistetaan päivittäin, kuten varsinaisten valuuttojen ja se julkaistaan yleensä valuuttakurssinoteerausten yhteydessä.

8 §. Pykälän mukaan lain voimaantulosta säädettäisiin tasavallan presidentin asetuksella. Tarkoituksena on, että laki ja vuoden 2003 rahastopöytäkirja Suomen osalta tulisi voimaan pöytäkirjan kansainvälisen voimaantulon yhteydessä.

2.2. Merilaki

10 luku. Vastuu öljyvahingoista

18 §. Viittaussäännökset. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 momentti, jossa viitataan oikeuteen saada korvausta lisärahaostosta, siitä annetun lain nojalla.

3. Voimaantulo

Rahastopöytäkirja tulee voimaan kolmen kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona vä-

hintään kahdeksan valtiota on ratifioinut pöytäkirjan ja näissä maissa vastaanotetun maksuvelvoitteisen öljyn määrä on vähintään 450 miljoonaa tonnia.

Euroopan unionin jäsenvaltioiden tavoitteena on tallettaa ratifioimis- hyväksymis- tai liittymiskirjansa viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2004. Pöytäkirjan voimaantulon edellytykset täyttyisivät siinä vaiheessa, kun yhteisön jäsenvaltiot ovat sitoutuneet pöytäkirjaan. Voidaan arvioida, että pöytäkirja tulee kansainvälisesti voimaan syksyllä 2004.

Esitykseen sisältyvät lait ehdotetaan tuleviksi voimaan tasavallan presidentin ja valtioneuvoston asetuksilla säädettävänä ajankohtana. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan samana ajankohtana kuin pöytäkirja tulee Suomen osalta voimaan.

4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Rahastopöytäkirja kuuluu Euroopan yhteisön kannalta jaetun toimivallan alaan. Muutamat pöytäkirjan määräykset kuuluvat yhteisön toimivaltaan kun taas pääosa määräyksistä kuuluu jäsenvaltioiden toimivaltaan. Suomi hyväksyy siten pöytäkirjan perustuslain 93 §:n 1 momentin ja 94 §:n mukaisesti niiltä osin, kuin sopimuksen määräykset kuuluvat jäsenvaltioiden toimivaltaan.

Pöytäkirjan 7 ja 8 artiklat tuomioistuimen toimivallasta ja tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta kuuluvat yhteisön toimivaltaan Bryssel I-asetuksen johdosta. Näiltä osin sitoutumisesta päättää Euroopan unionin neuvosto, eivätkä määräykset siten kuulu perustuslain 94 §:ssä tarkoitettulla tavalla eduskunnan hyväksymistoimivaltaan.

Pöytäkirja ei mahdollista alueellisten taloudellisten yhteenliittymien kuten Euroopan yhteisön liittymistä siihen. Euroopan unionin neuvosto on tämän vuoksi tehnyt päätöksen jäsenvaltioiden valtuuttamisesta allekirjoittamaan tai ratifioimaan pöytäkirja yhteisön puolesta siltä osin, kuin se koskee yhteisön toimivaltaan kuuluvia artikloja.

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy muun muassa sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Eduskunnan hyväksy-

mistoimivalta kattaa kaikki aineelliselta luonteeltaan lain alaan kuuluvat kansainvälisen velvoitteen määräykset. Sopimuksen määräykset on luettava kuuluvaksi lainsäädännön alaan, jos määräys koskee jonkin perustuslaissa turvatus perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien tai velvollisuuksien perusteita, jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla tai jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on voimassa lain säännöksiä tai siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Kysymykseen ei vaikuta se onko jokin määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (esimerkiksi PeVL 11,12, ja 45/2000 vp)

Rahastopöytäkirjalla perustetaan uusi kansainvälinen lisärahaosto öljyvahinkojen korvaamiseksi. Rahasto täydentää olemassa olevaa kansainvälistä korvausjärjestelmää. Rahasto maksaa korvausta öljysäiliöalusten aiheuttamista pilaantumisvahingoista sopimusvaltioissa. Varat toimintaansa rahasto kerää sopimusvaltioissa sijaitsevilta maksuvelvollisilta öljyn vastaanottajilta.

Rahastopöytäkirjan valtiosisäisesti sovellettavat lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset koskevat samalla tavoin kuin vuoden 1992 rahastoyleissopimus siviilioikeudellisia ja prosessioikeudellisia kysymyksiä. Pöytäkirjan määräykset, jotka koskevat muun muassa pöytäkirjan soveltamisalaa, lisärahaoston velvollisuutta maksaa korvausta vahinkoa kärsineille, lisärahaoston ja sen johtajan oikeudellista asemaa sopimusvaltiossa, vahingonkärsijöiden oikeutta korvaukseen, korvausvaatimusten vanhentumisaikoja, sopimusvaltioissa sijaitsevien öljyn vastaanottajien maksuvelvollisuutta sekä lisärahaostosta maksettavien korvausten enimmäismäärää ja korvausten jakoa, vaikuttavat suoraan yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteisiin. Näitä asioita koskevia määräyksiä sisältyy 1—12 artiklaan ja 15 artiklaan. Vastaavat määräykset vuoden 1992 rahastoyleissopimuksessa on myös katsottu kuuluvan lainsäädännön alaan (HE 30/1995 vp). Edellä mainittuihin artikloihin sisältyvät määräykset on siten katsottava aineelliselta luonteeltaan lain alaan kuuluviksi ja ne vaativat eduskunnan hyväksymisen siltä osin kuin ne kuuluvat

Suomen toimivaltaan.

Pöytäkirjan 18 artikla on siirtymäsäännös ja sisältää määräykset väliaikaisesta maksuleikkurista. Artikla velvoittaa maksuvelvolliset öljyn vastaanottajat sopimusvaltioissa maksamaan rahastolle vajauksen, joka syntyy siitä, että yksittäisen sopimusvaltion maksuvelvollisille öljyn vastaanottajille myönnetään vapautus maksuvelvollisuudesta siltä osin, kuin niiden osuus ylittää 20 prosenttia lisärahaoston vuosikertymästä. Artiklaa on pidettävä lainsäädännön alaan kuuluvana, koska se asettaa velvoitteen suomalaisille maksuvelvollisille öljyn vastaanottajille maksaa oma osuutensa edellä tarkoitettua vajauksesta.

Pöytäkirjan 24 artikla sisältää määräykset lisärahaoston enimmäiskorvausta koskevan rajan tarkistamisesta. Artiklan mukaan enimmäismäärää olisi tietyin edellytyksin mahdollista tarkistaa rahanarvon muutosta vastaavasti ja öljyvahingoista saatujen kokemusten perusteella yksinkertaistetulla menettelyllä kutsumatta koolle diplomaattikonferenssia päättämään pöytäkirjan muuttamisesta. Korvauksen enimmäisrajan muuttaminen vaikuttaa keskeisesti yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteisiin. Muuttamisen asiallisen merkityksen huomioon ottaen määräyksen on katsottava kuuluvan lainsäädännön alaan (PeVL 12/2000 vp).

Pöytäkirjan muut artiklat (13—14, 16—17,19—23 ja 25—31) sisältävät lisärahaoston organisaatiota ja hallintoa koskevia määräyksiä sekä määräyksiä, jotka koskevat sopimusvaltion velvollisuuksia rahastoa kohtaan. Artiklat sisältävät myös tavanomaisia yleis-sopimuksen loppumääräyksiä. Artiklojen ei voida katsoa vaikuttavan vahingonkärsijöiden oikeuksien tai maksuvelvollisten velvoitteiden perusteisiin, eivätkä artikloja ole sen vuoksi katsottava lainsäädännön alaan kuuluviksi.

5. Käsittelyjärjestys

Perustuslain 94 §:n 2 momentin mukaan kansainvälisen velvoitteen hyväksymisestä päätetään äänten enemmistöllä. Jos ehdotus velvoitteen hyväksymisestä koskee perustuslakia, se on kuitenkin hyväksyttävä päätöksellä, jota on kannattanut vähintään kaksi

kolmasosaa annetuista äänistä.

Perustuslain perusoikeuksien kannalta voidaan todeta, että öljyvahinkojen lisäkorvausrahasto koskee sekä vahingonkärsijän että rahastoon maksuvelvollisen oikeusasemaa. Korvausrajoja koskevat määräykset ovat yhteydessä myös perustuslain 15 §:ssä turvattuun omaisuuden suojaan sekä perustuslain 20 §:ssä säädettyyn vastuuseen ympäristöstä.

Lisärahaston tarkoituksena on täydentää nykyistä kansainvälistä öljyvahinkojen korvausjärjestelmää. Lisärahasto mahdollistaa nykyistä huomattavasti korkeampien korvausten maksamisen öljyonnettomuuksien aiheuttamista vahingoista sopimusvaltioissa. Lisärahasto vahvistaa siten merkittävästi vahingonkärsijän asemaa ja mahdollisuuksia saada täyttä korvausta kärsimistään vahingoista. Lisärahasto mahdollistaa myös nykyistä paremmin öljyvahingon torjuntatoimenpiteistä ja ympäristön ennallistamisesta aiheutuvien kustannusten korvaamisen.

Lisärahasto rahoittaa toimintaansa sopimusvaltioissa sijaitsevien maksuvelvollisten öljyn tuojien suorittamilla maksuilla. Järjestelmän perusrakenne on sama kuin jo voimassa olevassa vuoden 1992 rahastoyleissopimuksessa. Maksuvelvollisuus perustuu öljykuljetuksiin liittyviin riskeihin. Lisärahaston perusjärjestelmää korkeamman korvausmaksimin takia potentiaalinen maksuvelvollisuus lisärahastoon olisi myös suomalaisten öljyn vastaanottajien osalta suurempi kuin osuu vuoden 1992 rahastoon. Maksuosuus tulee kuitenkin suhteellisesti laskemaan, kun useampi valtio liittyy lisärahastoon. Pöytäkirjan mukaisen maksuvelvollisuuden asettaminen voidaan hallituksen käsityksen mukaan hyväksyä äänen enemmistöllä.

Pöytäkirjan 24 artiklan mukaan enimmäiskorvausta koskeva raja voidaan muuttaa yksinkertaistetulla menettelyllä Kansainvälisen merenkulkujärjestön oikeudellisen komitean päätöksellä. Käsitellessään korvausrajan muutosehdotusta oikeudellinen komitea ottaa huomioon kokemukset vahinkotapahtumista ja erityisesti niiden aiheuttamien vahinkojen laajuudesta sekä rahanarvon muutokset.

Korvausrajan muutokset on sidottu tiettyihin määräaikoihin ja enimmäiskorotusta koskeviin prosentteihin. Artiklan mukaan muutosehdotusta ei voi käsitellä ennen kuin on

kulunut kolme vuotta aiemman artiklan mukaan tehdyn muutoksen voimaantulosta. Korvausrajaa voi korottaa enimmillään kuudella prosentilla vuosittain tarkastelujaksolla. Rajaa ei saa korottaa siten, että se ylittäisi pöytäkirjassa määrätyn rajan kolmella kerrottuna. IMO:n pääsihteeri ilmoittaa kaikille sopimusvaltioille muutosta koskevasta päätöksestä. Muutos katsotaan hyväksytyksi 12 kuukauden kuluttua ilmoituksesta, jollei vähintään neljäsosa valtioista ole sinä aikana ilmoittanut, että ne eivät hyväksy muutosta. Muutos tulee voimaan 12 kuukauden kuluttua hyväksymisestä. Muutos sitoo kaikkia sopimusvaltioita, jolleivät ne irtisano pöytäkirjaa viimeistään kuusi kuukautta ennen muutoksen voimaantuloa. Tällainen niin sanottu hiljainen hyväksymismenettely on sisällytetty myös vuoden 1992 rahastoyleissopimukseen sekä uusimpiin merenkulun vastuyleissopimuksiin.

Artiklan mukaan valtio voi tulla sidotuksi sellaiseenkin muutokseen, jota se itse on vastustanut, jollei valtio sanoudu irti pöytäkirjasta. Artiklan mukaisen muuttamismenettelyn seurauksena on periaatteessa mahdollista, että Suomi tulee sidotuksi lainsäädännön alaan kuuluvien sopimusmääräysten sellaisiin muutoksiin, joita se ei ole kannattanut. Tältä osin pöytäkirjaa on arvioitava valtion täysivaltaisuutta ja kansainvälisten velvoitteiden hyväksymistä koskevien perustuslain säännösten kannalta.

Perustuslakivaliokunta on perustuslakiuudistuksen esitöihin pohjautuvassa käytännössään pitänyt lähtökohtana, että sellaiset kansainväliset velvoitteet, jotka ovat tavanomaisia nykyaikaisessa kansainvälisessä yhteistoiminnassa ja jotka vain vähäisessä määrin vaikuttavat valtion täysivaltaisuuteen, eivät ole sellaisenaan ristiriidassa perustuslain täysivaltaisuutta koskevien säännösten kanssa (esimerkiksi PeVL 12/2000 ja 51/2001 vp). Pöytäkirjan 24 artiklan ehdot ja rajoitukset huomioon ottaen enimmäiskorvausta koskevan rajan muuttaminen yksinkertaistetussa menettelyssä vaikuttaa vain vähäisessä määrin Suomen täysivaltaisuuteen. Kun pöytäkirja lisäksi sisältää määräykset joustavasta irtisanomismenettelystä, hallituksen käsityksen mukaan pöytäkirjan määräykset korvausrajan muuttamismenettelystä eivät ole ristiriidassa

valtion täysivaltaisuutta koskevien perustuslain säännösten kanssa.

Hallituksen käsityksen mukaan vuoden 2003 rahastopöytäkirjan määräykset voidaan hyväksyä äänen enemmistöllä ja esitykseen sisältyvät lakiehdotukset tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

Edellä olevan perusteella sekä perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään,
että Eduskunta hyväksyisi Lontoossa 16

päivänä toukokuuta 2003 tehdyn öljyn aiheuttamien pilaantumisvahinkojen kansainvälisen korvausrahaston perustamisesta vuonna 1992 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvän vuoden 2003 pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirja kuuluu Suomen toimivaltaan.

Koska pöytäkirja sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi samalla seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**öljyn aiheuttamien pilaantumisvahinkojen kansainvälisen korvausrahaston perustamisesta vuonna 1992 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvän vuoden 2003 pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lontoossa 16 päivänä toukokuuta 2003 tehdyn öljyn aiheuttamien pilaantumisvahinkojen kansainvälisen korvausrahaston perustamisesta vuonna 1992 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvän vuoden 2003 pöytäkirjan, jäljempänä vuoden 2003 rahastopöytäkirja, lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Määrän, jonka lisärahalto on maksanut korvauksena vuoden 2003 rahastopöytäkirjan 4 artiklan 1 kohdan nojalla, saa lisärahalto vaatia takaisin merilain (674/1994) 10 luvun 4 §:ssä tarkoitetuilta henkilöiltä vain siinä säädettyjen edellytysten täytyessä ja öljyn aiheuttamien pilaantumisvahinkojen kansainvälisen korvausrahaston perustamisesta vuonna 1992 tehdyssä kansainvälisessä yleissopimuksessa (SopS 42/1996) tarkoitettua rahastolta yleissopimuksessa määrättyjen edellytysten täytyessä. Muutoin lisärahalto saa vaatia takaisin maksetun korvauksen muulta kuin aluksen omistajalta tai tämän takajalta taikka vuoden 1992 yleissopimuksessa tarkoitettua rahastolta vain vakuutuslainsäädännön (543/1994) 75 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa.

3 §

Jos öljyvahinkojen korvaamista koskeva kante vuoden 2003 rahastopöytäkirjan 7 artiklan nojalla voidaan tutkia suomalaisessa tuomioistuimessa, toimivaltainen tuomiois-

tuin määräytyy merilain 21 luvun 3 a §:n mukaan.

4 §

Tiedoksiantoon, joka vuoden 2003 rahastopöytäkirjan 7 artiklan nojalla on annettava lisärahaltole, on sovellettava, mitä oikeudenkäymiskaaren 11 luvussa säädetään tiedoksiannosta oikeudenkäynnissä.

5 §

Öljyvahingon korvaamista koskevan vuoden 2003 rahastopöytäkirjan 8 artiklan mukaisen tuomion täytäntöönpanoon sovelletaan, mitä merilain 22 luvun 6 §:ssä säädetään, jollei 2 momentista muuta johdu.

Tuomioon, joka on annettu Euroopan yhteisöön kuuluvassa jäsenvaltiossa, sovelletaan tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 44/2001, jollei vuoden 2003 rahastopöytäkirjan 8 artiklan 2 kohdan määräyksistä muuta johdu.

6 §

Vuoden 2003 rahastopöytäkirjan 10 artiklassa ja 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tietoa vastaanotetun maksuvelvoitteisen öljyn määrästä on jokaisen maksuvelvollisen henkilön toimitettava ympäristöministeriölle kalenterivuositain viimeistään tarkasteluvuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä.

7 §
Vuoden 2003 rahastopöytäkirjan 4 artiklan laskentayksiköllä tarkoitetaan Kansainvälisen valuuttarahaston määrittelemää erityisnosto-oikeutta.

8 §
Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

2.

Laki

merilain 10 luvun 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 15 päivänä heinäkuuta 1994 annetun merilain (674/1994) 10 luvun 18 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 421/1996, uusi 4 momentti seuraavasti:

10 luku
Vastuu öljyvahingosta

18 §

Viittaussäännökset

korvausrahaston perustamisesta vuonna 1992 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvän vuoden 2003 pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetussa laissa (/).

—————
Oikeudesta korvauksen saamiseen vuoden 2003 kansainvälisestä öljyvahinkojen lisäkorvausrahastosta säädetään öljyn aiheuttamien pilaantumisvahinkojen kansainvälisen

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Liikenne- ja viestintäministeri *Leena Luhtanen*

(Suomennos)

VUODEN 2003 PÖYTÄKIRJA

LIITTYEN ÖLJYN AIHEUTTAMIEN PILAANTUMISVAHINGOJEN KAN- SAINVÄLISEN KORVAUSRAHAS- TON PERUSTAMISESTA VUONNA 1992 TEHTYYN KANSAINVÄLISEEN YLEISSOPIMUKSEEN

TÄMÄN PÖYTÄKIRJAN SOPIMUS-
VALTIOT, jotka

OTTAVAT HUOMIOON öljyn aiheut-
tamasta pilaantumisvahingosta johtuvasta
siviilioikeudellisesta vastuusta vuonna 1992
tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen, jäl-
jempänä 'vuoden 1992 vastuuyleissopimus',

OVAT KÄSITELLEET öljyn aiheuttami-
en pilaantumisvahinkojen kansainvälisen
korvausrahaston perustamisesta vuonna
1992 tehdyn kansainvälisen yleissopimuk-
sen, jäljempänä 'vuoden 1992 rahastoyleis-
sopimus',

VAHVISTAVAT öljyn aiheuttamaa pi-
laantumista koskevan kansainvälisen vas-
tuu- ja korvausjärjestelmän ylläpitämisen
tärkeyden,

TOTEAVAT, että vuoden 1992 rahasto-
yleissopimuksen sallima enimmäiskorvaus
saattaa olla riittämätön tietyissä korvausti-
lanteissa joissain kyseisen yleissopimuksen
sopimusvaltioissa,

PANEVAT MERKILLE, että useat vuo-
den 1992 vastuuyleissopimuksen ja vuo-
den 1992 rahastoyleissopimuksen sopimus-
valtiot pitävät tarpeellisenä saada kiireelli-
sesti käyttöön lisää korvausvaroja luomalla
täydentävä järjestelmä, johon sopimusvalti-
ot voivat liittyä niin halutessaan,

USKOVAT, että lisäjärjestelmällä olisi
pyrittävä varmistamaan öljyn aiheuttaman
pilaantumisen uhreille täysi korvaus mene-
tyksistään tai vahingoistaan sekä lieventä-
mään uhreille koituvia haittoja tilanteissa,
joissa on olemassa vaara, että vuoden 1992
vastuuyleissopimuksen ja vuoden 1992 ra-

PROTOCOL

OF 2003 TO THE INTERNATIONAL CONVENTION ON THE ESTAB- LISHMENT OF AN INTERNATIONAL FUND FOR COMPENSATION FOR OIL POLLUTION DAMAGE, 1992

THE CONTRACTING STATES TO
THE PRESENT PROTOCOL,

BEARING IN MIND the International
Convention on Civil Liability for Oil Pollu-
tion Damage, 1992 (hereinafter "the 1992
Liability Convention"),

HAVING CONSIDERED the Interna-
tional Convention on the Establishment of
an International Fund for Compensation for
Oil Pollution Damage, 1992 (hereinafter
"the 1992 Fund Convention"),

AFFIRMING the importance of maintain-
ing the viability of the international oil pol-
lution liability and compensation system,

NOTING that the maximum compensa-
tion afforded by the 1992 Fund Convention
might be insufficient to meet compensation
needs in certain circumstances in some
Contracting States to that Convention,

RECOGNIZING that a number of Con-
tracting States to the 1992 Liability and
1992 Fund Conventions consider it neces-
sary as a matter of urgency to make avail-
able additional funds for compensation
through the creation of a supplementary
scheme to which States may accede if they
so wish,

BELIEVING that the supplementary
scheme should seek to ensure that victims
of oil pollution damage are compensated in
full for their loss or damage and should also
alleviate the difficulties faced by victims in
cases where there is a risk that the amount
of compensation available under the 1992

hastoyleissopimuksen mukaiset korvaukset eivät kokonaan kata vahvistettuja korvausvaatimuksia, ja vuonna 1992 perustettu kansainvälinen öljyvahinkojen korvausraho on näin ollen tehnyt alustavan päätöksen maksaa ainoastaan osan vahvistetusta korvausvaatimuksesta,

OTTAVAT HUOMIOON, että lisäjärjestelmään voivat liittyä ainoastaan vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen sopimusvaltiot,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 artikla

Tässä pöytäkirjassa tarkoitetaan:

1. 'vuoden 1992 vastuuyleissopimuksella' öljyn aiheuttamasta pilaantumisvahingosta johtuvasta siviilioikeudellisesta vastuusta vuonna 1992 tehtyä kansainvälistä yleissopimusta;

2. 'vuoden 1992 rahastoyleissopimuksella' öljyn aiheuttamien pilaantumisvahinkojen kansainvälisen korvausrahoon perustamisesta vuonna 1992 tehtyä kansainvälistä yleissopimusta;

3. 'vuoden 1992 rahastolla' vuoden 1992 rahastoyleissopimuksella vuonna 1992 perustettua öljyvahinkojen kansainvälistä korvausrahoon;

4. 'sopimusvaltiolla' tämän pöytäkirjan sopimusvaltiota, jollei toisin mainita;

5. kun tässä pöytäkirjassa viitataan vuoden 1992 rahastoyleissopimukseen, kyseisen yleissopimuksen määräyksissä 'rahastolla' tarkoitetaan 'lisärahoon', jollei toisin mainita;

6. 'aluksella', 'henkilöllä', 'omistajalla', 'öljyllä', 'pilaantumisvahingolla', 'torjuntatoimenpiteillä' ja 'vahinkotapahtumalla' tarkoitetaan samaa kuin vuoden 1992 vastuuyleissopimuksen I artiklassa;

7. 'maksuvelvoitteisella öljyllä', 'laskentayksiköllä', 'takaajalla' ja 'terminaalilla' tarkoitetaan samaa kuin vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen I artiklassa, jollei toisin mainita;

8. 'vahvistetulla vaatimuksella' korvaus-

Liability and 1992 Fund Conventions will be insufficient to pay established claims in full and that as a consequence the International Oil Pollution Compensation Fund, 1992, has decided provisionally that it will pay only a proportion of any established claim,

CONSIDERING that accession to the supplementary scheme will be open only to Contracting States to the 1992 Fund Convention,

Have agreed as follows:

GENERAL PROVISIONS

Article 1

For the purposes of this Protocol:

1 "1992 Liability Convention" means the International Convention on Civil Liability for Oil Pollution Damage, 1992;

2 "1992 Fund Convention" means the International Convention on the Establishment of an International Fund for Compensation for Oil Pollution Damage, 1992;

3 "1992 Fund" means the International Oil Pollution Compensation Fund, 1992, established under the 1992 Fund Convention;

4 "Contracting State" means a Contracting State to this Protocol, unless stated otherwise;

5 When provisions of the 1992 Fund Convention are incorporated by reference into this Protocol, "Fund" in that Convention means "Supplementary Fund", unless stated otherwise;

6 "Ship", "Person", "Owner", "Oil", "Pollution Damage", "Preventive Measures" and "Incident" have the same meaning as in article I of the 1992 Liability Convention;

7 "Contributing Oil", "Unit of Account", "Ton", "Guarantor" and "Terminal installation" have the same meaning as in article 1 of the 1992 Fund Convention, unless stated otherwise;

8 "Established claim" means a claim

vaatimusta, jonka vuoden 1992 rahasto on tunnustanut tai joka on todettu oikeutetuksi vuoden 1992 rahastoa sitovalla toimivaltaisen tuomioistuimen päätöksellä, johon ei enää voida hakea muutosta varsinaisin muutoksenhakueinoin, ja joka olisi korvattu kokonaisuudessaan, ellei vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen 4 artiklan 4 kohdassa asetettua enimmäismäärää olisi sovellettu kyseiseen vahinkotapahtumaan;

9. 'yleiskokouksella' vuoden 2003 kansainvälisen öljyvahinkojen lisäkorvausrahaston yleiskokousta, jollei toisin mainita;

10. 'järjestöllä' Kansainvälistä merenkulkujärjestöä;

11. 'pääsihteerillä' järjestön pääsihteerinä.

2 artikla

1. Perustetaan pilaantumisvahinkojen korvaamista varten kansainvälinen lisäraahasto, jonka nimeksi tulee 'Vuoden 2003 kansainvälinen öljyvahinkojen lisäkorvausraahasto', jäljempänä 'lisäraahasto'.

2. Lisäraahasto tunnustetaan jokaisessa sopimusvaltiossa oikeushenkilöksi, jolla on kyseisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaiset oikeudet ja velvollisuudet ja joka voi olla oikeudenkäynnin osapuolena kyseisen valtion tuomioistuimissa. Jokainen sopimusvaltio tunnustaa lisäraahaston johtajan lisäraahaston lailliseksi edustajaksi.

3 artikla

Tätä pöytäkirjaa sovelletaan yksinomaan:

- a) pilaantumisvahinkoon, joka on aiheutunut
 - i) sopimusvaltion alueella, mukaan luetuna sen aluemerit, ja
 - ii) kansainvälisen oikeuden mukaisesti perustetulla sopimusvaltion talousvyöhykkeellä tai, jos sopimusvaltio ei ole perustanut tällaista vyöhykettä, välittömästi asianomaisen sopimusvaltion aluemerien ulkopuolella olevalla ja siihen rajoittuvalla alueella, jonka sopimusvaltio on määrännyt kansainvälisen oikeuden mukaisesti ja joka

which has been recognised by the 1992 Fund or been accepted as admissible by decision of a competent court binding upon the 1992 Fund not subject to ordinary forms of review and which would have been fully compensated if the limit set out in article 4, paragraph 4, of the 1992 Fund Convention had not been applied to that incident;

9 "Assembly" means the Assembly of the International Oil Pollution Compensation Supplementary Fund, 2003, unless otherwise indicated;

10 "Organization" means the International Maritime Organization;

11 "Secretary-General" means the Secretary-General of the Organization.

Article 2

1 An International Supplementary Fund for compensation for pollution damage, to be named "The International Oil Pollution Compensation Supplementary Fund, 2003" (hereinafter "the Supplementary Fund"), is hereby established.

2 The Supplementary Fund shall in each Contracting State be recognized as a legal person capable under the laws of that State of assuming rights and obligations and of being a party in legal proceedings before the courts of that State. Each Contracting State shall recognize the Director of the Supplementary Fund as the legal representative of the Supplementary Fund.

Article 3

This Protocol shall apply exclusively:

- (a) to pollution damage caused:
 - (i) in the territory, including the territorial sea, of a Contracting State, and
 - (ii) in the exclusive economic zone of a Contracting State, established in accordance with international law, or, if a Contracting State has not established such a zone, in an area beyond and adjacent to the territorial sea of that State determined by that State in accordance with international law and extending not more than 200 nautical miles

ulottuu enintään 200 meripeninkulman päähän niistä perusviivoista, joista sen alueen leveys mitataan;

b) torjuntatoimenpiteisiin, joilla ehkäistään tai minimoidaan tällaista vahinkoa, riippumatta siitä missä nämä toimenpiteet on toteutettu.

LISÄKORVAUS

4 artikla

1. Lisärahostosta maksetaan jokaiselle henkilölle korvausta hänen kärsimästään pilaantumsvahingosta, jos hän ei ole saanut täyttä ja riittävää korvausta vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen nojalla vahvistetusta korvausvaatimuksestaan, koska korvausvaatimusten kokonaismäärä ylittää tai on vaarassa ylittää korvausmäärän, joka vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen 4 artiklan 4 kohdan nojalla on käytettävissä yksittäisen vahinkotapahtuman osalta.

2. a) Lisärahostosta tämän artiklan nojalla maksettavan korvauksen kokonaismäärä rajoitetaan kunkin yksittäisen vahinkotapahtuman osalta siten, että kyseisen määrän sekä korvausmäärän, joka tosiasiallisesti maksetaan tämän pöytäkirjan soveltamisalaan kuuluvasta pilaantumsvahingosta vuoden 1992 vastuuyleissopimuksen ja vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen nojalla, yhteenlaskettu loppusumma on enintään 750 miljoonaa laskentayksikköä.

b) Tämän artiklan 2 kohdan a alakohdassa mainittu 750 miljoonan laskentayksikön määrä muunnetaan kansalliseen valuuttaan sen arvon mukaisesti, joka kyseisellä valuutalla on suhteessa erityiseen nosto-oikeuteen sinä päivänä, jota vuoden 1992 rahaston yleiskokous on päättänyt käytettävän vuoden 1992 vastuuyleissopimuksen ja vuoden 1992 rahastoyleissopimusten nojalla suoritettavien enimmäismäärien muuntamisessa.

3. Jos lisärahostolle esitettyjen vahvistettujen vaatimusten määrä ylittää 2 kohdan mukaisesti maksettavissa olevan korvauksen kokonaismäärän, käytettävissä oleva summa jaetaan siten, että jokaisen vahviste-

from the baselines from which the breadth of its territorial sea is measured;

(b) to preventive measures, wherever taken, to prevent or minimize such damage.

SUPPLEMENTARY COMPENSATION

Article 4

1 The Supplementary Fund shall pay compensation to any person suffering pollution damage if such person has been unable to obtain full and adequate compensation for an established claim for such damage under the terms of the 1992 Fund Convention, because the total damage exceeds, or there is a risk that it will exceed, the applicable limit of compensation laid down in article 4, paragraph 4, of the 1992 Fund Convention in respect of any one incident.

2 (a) The aggregate amount of compensation payable by the Supplementary Fund under this article shall in respect of any one incident be limited, so that the total sum of that amount together with the amount of compensation actually paid under the 1992 Liability Convention and the 1992 Fund Convention within the scope of application of this Protocol shall not exceed 750 million units of account.

(b) The amount of 750 million units of account mentioned in paragraph 2(a) shall be converted into national currency on the basis of the value of that currency by reference to the Special Drawing Right on the date determined by the Assembly of the 1992 Fund for conversion of the maximum amount payable under the 1992 Liability and 1992 Fund Conventions.

3 Where the amount of established claims against the Supplementary Fund exceeds the aggregate amount of compensation payable under paragraph 2, the amount available shall be distributed in such a manner

tun vaatimuksen ja vaatimuksen esittäjän tämän pöytäkirjan mukaisesti saaman summan välinen suhde on sama kaikkien vaatimuksen esittäjien osalta.

4. Lisärahostosta maksetaan korvauksia ainoastaan 1 artiklan 8 kohdan mukaisista vahvistetuista vaatimuksista.

5 artikla

Lisärahostosta maksetaan korvaus, jos vuoden 1992 rahaston yleiskokous katsoo vahvistettujen korvausvaatimusten määrän ylittävän tai olevan vaarassa ylittää vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti maksettavissa olevan korvauksen kokonaismäärän ja kun vuoden 1992 rahaston yleiskokous on näin ollen tehnyt alustavan tai lopullisen päätöksen maksaa ainoastaan osan mistä tahansa vahvistetusta korvausvaatimuksesta. Tämän jälkeen lisärahoston yleiskokous päättää, missä määrin lisärahostosta maksetaan korvausta vahvistetun vaatimuksen siitä osasta, jota ei ole korvattu vuoden 1992 vastuuyleissopimuksen ja vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen nojalla.

6 artikla

1. Jollei 15 artiklan 2 ja 3 kohdasta muuta johdu, oikeus korvauksiin lisärahostosta raukeaa ainoastaan, jos kyseinen oikeus raukeaa rahastoyleissopimuksen 6 artiklan nojalla suhteessa vuoden 1992 rahastoon.

2. Vuoden 1992 rahastolle esitettyä korvausvaatimusta pidetään myös saman korvauksenhakijan korvausvaatimuksena lisärahostolle.

7 artikla

1. Tämän pöytäkirjan 4 artiklan 1 kohdan nojalla lisärahostoa vastaan nostettuun korvauskanteeseen sovelletaan vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen 7 artiklan 1, 2, 4, 5 ja 6 kohtaa.

that the proportion between any established claim and the amount of compensation actually recovered by the claimant under this Protocol shall be the same for all claimants.

4 The Supplementary Fund shall pay compensation in respect of established claims as defined in article 1, paragraph 8, and only in respect of such claims.

Article 5

The Supplementary Fund shall pay compensation when the Assembly of the 1992 Fund has considered that the total amount of the established claims exceeds, or there is a risk that the total amount of established claims will exceed the aggregate amount of compensation available under article 4, paragraph 4, of the 1992 Fund Convention and that as a consequence the Assembly of the 1992 Fund has decided provisionally or finally that payments will only be made for a proportion of any established claim. The Assembly of the Supplementary Fund shall then decide whether and to what extent the Supplementary Fund shall pay the proportion of any established claim not paid under the 1992 Liability Convention and the 1992 Fund Convention.

Article 6

1 Subject to article 15, paragraphs 2 and 3, rights to compensation against the Supplementary Fund shall be extinguished only if they are extinguished against the 1992 Fund under article 6 of the 1992 Fund Convention.

2 A claim made against the 1992 Fund shall be regarded as a claim made by the same claimant against the Supplementary Fund.

Article 7

1 The provisions of article 7, paragraphs 1, 2, 4, 5 and 6, of the 1992 Fund Convention shall apply to actions for compensation brought against the Supplementary Fund in accordance with article 4, paragraph 1, of

2. Jos aluksen omistajaa tai hänen takaa-jaansa vastaan on nostettu pilaantumisvahingon korvaamista koskeva kanne vuoden 1992 vastuuyleissopimuksen IX artiklan mukaisesti toimivaltaisessa tuomioistuimessa, kyseisellä tuomioistuimella on yksinomainen toimivalta käsitellä mitä tahansa samaan vahinkoon liittyvää, lisärahostoa vastaan tämän pöytäkirjan 4 artiklan määräysten mukaisesti esitettyä vaatimusta. Mikäli kuitenkin vuoden 1992 vastuuyleissopimuksen mukainen pilaantumisvahingon korvaamista koskeva kanne on nostettu sellaisen valtion tuomioistuimessa, joka on sopimusvaltiona vuoden 1992 vastuuyleissopimuksessa mutta ei tässä pöytäkirjassa, on jokainen tämän pöytäkirjan 4 artiklaan perustuva kanne kantajan valinnan mukaisesti esitettävä joko lisärahoston päätoimipaikan sijaintivaltion tuomioistuimessa tai sellaisessa tämän pöytäkirjan sopimusvaltion tuomioistuimessa, joka on toimivaltainen vuoden 1992 yleissopimuksen IX artiklan mukaan.

3. Jos pilaantumisvahingon korvaamista koskeva kanne on nostettu vuoden 1992 rahastoa vastaan sellaisen valtion tuomioistuimessa, joka on sopimusvaltiona vuoden 1992 rahastoyleissopimuksessa mutta ei tässä pöytäkirjassa, jokainen samaa asiaa koskeva lisärahostoa vastaan nostettu kanne on 1 kohdan määräyksestä riippumatta nostettava kantajan valinnan mukaan joko lisärahoston päätoimipaikan sijaintivaltion tuomioistuimessa tai 1 kohdan mukaisesti toimivaltaisessa sopimusvaltion tuomioistuimessa.

8 artikla

1. Lisärahostoa vastaan annettu tuomio, joka on tämän pöytäkirjan 7 artiklan mukaisesti toimivaltaisen tuomioistuimen antama ja täytäntöönpanokelpoinen alkuperämaassa, jossa siihen ei enää voida hakea muutosta varsinaisin muutoksenhakukeinoin, on tunnustettava ja se on täytäntöönpanokelpoinen jokaisessa sopimusvaltiossa vuoden 1992 vastuuyleissopimuksen X artiklan mukaisin ehdoin, jollei mahdollisesta tämän pöytäkirjan 4 artiklan 3 kohdassa tarkoite-

this Protocol.

2 Where an action for compensation for pollution damage has been brought before a court competent under article IX of the 1992 Liability Convention against the owner of a ship or his guarantor, such court shall have exclusive jurisdictional competence over any action against the Supplementary Fund for compensation under the provisions of article 4 of this Protocol in respect of the same damage. However, where an action for compensation for pollution damage under the 1992 Liability Convention has been brought before a court in a Contracting State to the 1992 Liability Convention but not to this Protocol, any action against the Supplementary Fund under article 4 of this Protocol shall at the option of the claimant be brought either before a court of the State where the Supplementary Fund has its headquarters or before any court of a Contracting State to this Protocol competent under article IX of the 1992 Liability Convention.

3 Notwithstanding paragraph 1, where an action for compensation for pollution damage against the 1992 Fund has been brought before a court in a Contracting State to the 1992 Fund Convention but not to this Protocol, any related action against the Supplementary Fund shall, at the option of the claimant, be brought either before a court of the State where the Supplementary Fund has its headquarters or before any court of a Contracting State competent under paragraph 1.

Article 8

1 Subject to any decision concerning the distribution referred to in article 4, paragraph 3 of this Protocol, any judgment given against the Supplementary Fund by a court having jurisdiction in accordance with article 7 of this Protocol, shall, when it has become enforceable in the State of origin and is in that State no longer subject to ordinary forms of review, be recognized and enforceable in each Contracting State on the same conditions as are prescribed in article

tusta korvauksen jakamista koskevasta päätöksestä muuta johdu.

2. Sopimusvaltio voi soveltaa muita tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanokelpoisuutta koskevia sääntöjä, kunhan tuomiot tunnustetaan ja täytäntöönpannaan vähintään samassa laajuudessa kuin 1 kohdan nojalla.

9 artikla

1. Tämän pöytäkirjan 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti pilaantumisvahingosta maksamansa korvauksen osalta lisärahasto saa sijaantulo-oikeutensa nojalla kaikki ne oikeudet, joita asianomaisen korvauksen saajalla on vuoden 1992 vastuuleissopimuksen nojalla aluksen omistajaa tai omistajan takaa-jaa kohtaan.

2. Lisärahasto saa sijaantulijana oikeudet, joita kyseisen korvauksen saajalla on vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen nojalla vuoden 1992 rahastoa kohtaan.

3. Tämän pöytäkirjan määräykset eivät vaikuta lisärahaston takautumisoikeuteen tai sijaantulo-oikeuteen muita kuin edellisissä kohdissa tarkoitettuja henkilöitä kohtaan. Missään tapauksessa lisärahaston sijaantulo-oikeus sellaisia henkilöitä kohtaan ei saa olla heikompi kuin vahingonkorvauksen saaneen henkilön vakuutuksenantajan oikeus.

4. Sopimusvaltio tai sen edustaja, joka on maksanut pilaantumisvahinkoon perustuvaa korvausta kansallisen lainsäädännön määräysten mukaisesti, saa sijaantulijana ne oikeudet, jotka vahingonkorvauksen saaneella henkilöllä olisi ollut tämän pöytäkirjan mukaisesti, sanotun kuitenkin vaikuttamatta muihin mahdollisesti olemassa oleviin sijaantulo- tai takautumisoikeuksiin lisärahastoa kohtaan.

MAKSUT

10 artikla

1. Vuosimaksuja lisärahastoon suorittavat jokaisen sopimusvaltion osalta kaikki henkilöt, jotka ovat 11 artiklan 2 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitettujen kalenterivuoden ai-

X of the 1992 Liability Convention.

2 A Contracting State may apply other rules for the recognition and enforcement of judgments, provided that their effect is to ensure that judgments are recognised and enforced at least to the same extent as under paragraph 1.

Article 9

1 The Supplementary Fund shall, in respect of any amount of compensation for pollution damage paid by the Supplementary Fund in accordance with article 4, paragraph 1, of this Protocol, acquire by subrogation the rights that the person so compensated may enjoy under the 1992 Liability Convention against the owner or his guarantor.

2 The Supplementary Fund shall acquire by subrogation the rights that the person compensated by it may enjoy under the 1992 Fund Convention against the 1992 Fund.

3 Nothing in this Protocol shall prejudice any right of recourse or subrogation of the Supplementary Fund against persons other than those referred to in the preceding paragraphs. In any event the right of the Supplementary Fund to subrogation against such person shall not be less favourable than that of an insurer of the person to whom compensation has been paid.

4 Without prejudice to any other rights of subrogation or recourse against the Supplementary Fund which may exist, a Contracting State or agency thereof which has paid compensation for pollution damage in accordance with provisions of national law shall acquire by subrogation the rights which the person so compensated would have enjoyed under this Protocol.

CONTRIBUTIONS

Article 10

1 Annual contributions to the Supplementary Fund shall be made in respect of each Contracting State by any person who, in the calendar year referred to in article 11, para-

kana vastaanottaneet kokonaismäärältään 150 000 tonnia ylittävät määrät:

a) kyseisen valtion alueella sijaitseviin satamiin tai terminaaleihin meritse kuljetettua maksuvelvoitteista öljyä ja

b) mihin tahansa kyseisen sopimusvaltion alueella sijaitseviin laitoksiin maksuvelvoitteista öljyä, joka on kuljetettu meritse ja purettu muun kuin sopimusvaltion satamassa tai terminaalissa, kuitenkin siten, että maksuvelvoitteinen öljy otetaan tämän alakohdan soveltamistarkoituksessa huomioon ainoastaan silloin kun se ensimmäisen kerran otetaan vastaan sopimusvaltiossa sen jälkeen kun se on purettu sopimukseen liittyvässä valtiossa.

2. Velvollisuuteen suorittaa maksuja lisärahaan sovelletaan vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen 10 artiklan 2 kohdan määräyksiä.

11 artikla

1. Mahdollisten vuosimaksujen määrittämiseksi, ja ottaen huomioon tarpeen varmistaa riittävät käyttövarat, yleiskokous laatii joka kalenterivuodelle talousarvion seuraavista:

i) Kustannukset

a) lisärahaan hallintokulut ja -menot kyseisenä vuonna, ja edellisten vuosien toiminnasta syntyneet alijäämät;

b) lisärahaan tehtyjen korvausvaatimusten täyttämiseksi lisärahaan maksettaviksi 4 artiklan nojalla kyseisenä vuonna tulevat maksut, mukaan luettuina sellaisten lainojen takaisinmaksut, joita lisärahaan aiemmin ottanut tällaisten korvausvaatimusten täyttämiseksi;

ii) Tulot

a) ylijäämävarat edellisten vuosien toiminnasta, mukaan luettuina korot;

b) tarpeen vaatiessa vuosimaksut talousarvion tasapainottamiseksi;

c) muut tulot.

2. Yleiskokous päättää perittävien maksujen kokonaismäärästä. Yleiskokouksen päätöksen mukaisesti lisärahaan johtaja laskee kunkin sopimusvaltion osalta jokaisen

graph 2(a) or (b), has received in total quantities exceeding 150,000 tons:

(a) in the ports or terminal installations in the territory of that State contributing oil carried by sea to such ports or terminal installations; and

(b) in any installations situated in the territory of that Contracting State contributing oil which has been carried by sea and discharged in a port or terminal installation of a non-Contracting State, provided that contributing oil shall only be taken into account by virtue of this sub-paragraph on first receipt in a Contracting State after its discharge in that non-Contracting State.

2 The provisions of article 10, paragraph 2, of the 1992 Fund Convention shall apply in respect of the obligation to pay contributions to the Supplementary Fund.

Article 11

1 With a view to assessing the amount of annual contributions due, if any, and taking account of the necessity to maintain sufficient liquid funds, the Assembly shall for each calendar year make an estimate in the form of a budget of:

(i) Expenditure

(a) costs and expenses of the administration of the Supplementary Fund in the relevant year and any deficit from operations in preceding years;

(b) payments to be made by the Supplementary Fund in the relevant year for the satisfaction of claims against the Supplementary Fund due under article 4, including repayments on loans previously taken by the Supplementary Fund for the satisfaction of such claims;

(ii) Income

(a) surplus funds from operations in preceding years, including any interest;

(b) annual contributions, if required to balance the budget;

(c) any other income.

2 The Assembly shall decide the total amount of contributions to be levied. On the basis of that decision, the Director of the Supplementary Fund shall, in respect of

10 artiklassa tarkoitetun henkilön vuosimaksun:

a) siltä osin kuin vuosimaksua peritään 1 kohdan i alakohdan a alakohdassa tarkoitettujen maksujen suorittamiseksi, kiinteän summan perusteella, joka on määrätty jokaista maksuvelvoitteista öljytonnia kohden, jonka kyseinen henkilö on vastaanottanut asianomaisessa valtiossa edeltävän kalenterivuoden aikana ja

b) siltä osin kuin vuosimaksua peritään 1 kohdan i alakohdan b alakohdassa tarkoitettujen maksujen suorittamiseksi, kiinteän summan perusteella, joka on määrätty jokaista maksuvelvoitteista öljytonnia kohden, jonka kyseinen henkilö on vastaanottanut sitä vuotta edeltävän kalenterivuoden aikana, jona kyseinen vahinkotapahtuma tapahtui, sillä edellytyksellä että kyseinen valtio oli tapahtumahetkellä tämän pöytäkirjan sopimusvaltio.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetut summat lasketaan jakamalla vaadittujen rahoitusosuuksien kokonaismäärä sen maksuvelvoitteisen öljyn kokonaismäärällä, joka on vastaanotettu kaikissa sopimusvaltioissa kyseessä olevana vuonna.

4. Vuosimaksu on maksettava lisärahaoston ohjesäännössä määrättyinä päivinä. Yleiskokous voi muuttaa maksupäivää.

5. Yleiskokous voi päättää tehdä lisärahaoston varainhoitosäännösten mukaisilla ehdoilla siirtoja 2 kohdan a alakohdan ja b alakohdan mukaisesti saatujen varojen välillä.

12 artikla

1. Lisärahaustolle suoritettaviin maksuihin sovelletaan vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen 13 artiklaa.

2. Sopimusvaltio voi itse vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen 14 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen sitoutua suorittamaan maksuja lisärahaustolle.

each Contracting State, calculate for each person referred to in article 10, the amount of that person's annual contribution:

(a) in so far as the contribution is for the satisfaction of payments referred to in paragraph 1(i)(a) on the basis of a fixed sum for each ton of contributing oil received in the relevant State by such person during the preceding calendar year; and

(b) in so far as the contribution is for the satisfaction of payments referred to in paragraph 1(i)(b) on the basis of a fixed sum for each ton of contributing oil received by such person during the calendar year preceding that in which the incident in question occurred, provided that State was a Contracting State to this Protocol at the date of the incident.

3 The sums referred to in paragraph 2 shall be arrived at by dividing the relevant total amount of contributions required by the total amount of contributing oil received in all Contracting States in the relevant year.

4 The annual contribution shall be due on the date to be laid down in the Internal Regulations of the Supplementary Fund. The Assembly may decide on a different date of payment.

5 The Assembly may decide, under conditions to be laid down in the Financial Regulations of the Supplementary Fund, to make transfers between funds received in accordance with paragraph 2(a) and funds received in accordance with paragraph 2(b)

Article 12

1 The provisions of article 13 of the 1992 Fund Convention shall apply to contributions to the Supplementary Fund.

2 A Contracting State itself may assume the obligation to pay contributions to the Supplementary Fund in accordance with the procedure set out in article 14 of the 1992 Fund Convention.

13 artikla

1. Sopimusvaltioiden on toimitettava lisärahaoston johtajalle tiedot vastaanotetusta öljystä vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen 15 artiklan mukaisesti, ja vuoden 1992 rahaston johtajalle vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen 15 artiklan 2 kohdan nojalla toimitetut tiedot katsotaan toimitetun myös tämän pöytäkirjan nojalla.

2. Jos sopimusvaltio ei täytä velvollisuuttaan toimittaa 1 kohdassa tarkoitettua tietoa ja tästä aiheutuu taloudellisia menetyksiä lisärahaostolle, sopimusvaltio on velvollinen korvaamaan menetykset lisärahaostolle. Yleiskokous päättää sopimusvaltion korvausvelvollisuudesta lisärahaoston johtajan suosituksesta.

14 artikla

1. Sen estämättä, mitä 10 artiklassa määrätään, tätä pöytäkirjaa sovellettaessa jokaisessa sopimusvaltiossa katsotaan vastaanotetun vähintään miljoona tonnia maksuvelvoitteista öljyä.

2. Jos sopimusvaltiossa vastaanotetaan yhteensä alle 1 miljoona tonnia maksuvelvoitteista öljyä, sopimusvaltio vastaa velvoitteista suorittaa lisärahaostoon maksuja tämän pöytäkirjan nojalla kyseisen sopimusvaltion alueella vastaanotetun öljyn osalta niiltä osin kuin vastaanotetun öljyn kokonaismäärälle ei ole osoitettavissa maksuvelvollista henkilöä.

15 artikla

1. Jos sopimusvaltiossa ei ole 10 artiklan ehdot täyttäviä henkilöitä, sopimusvaltion on tämän pöytäkirjan soveltamista varten ilmoitettava tästä lisärahaoston johtajalle.

2. Lisärahaostosta ei makseta korvauksia

Article 13

1 Contracting States shall communicate to the Director of the Supplementary Fund information on oil receipts in accordance with article 15 of the 1992 Fund Convention provided, however, that communications made to the Director of the 1992 Fund under article 15, paragraph 2, of the 1992 Fund Convention shall be deemed to have been made also under this Protocol.

2 Where a Contracting State does not fulfil its obligations to submit the communication referred to in paragraph 1 and this results in a financial loss for the Supplementary Fund, that Contracting State shall be liable to compensate the Supplementary Fund for such loss. The Assembly shall, on the recommendation of the Director of the Supplementary Fund, decide whether such compensation shall be payable by that Contracting State.

Article 14

1 Notwithstanding article 10, for the purposes of this Protocol there shall be deemed to be a minimum receipt of 1 million tons of contributing oil in each Contracting State.

2 When the aggregate quantity of contributing oil received in a Contracting State is less than 1 million tons, the Contracting State shall assume the obligations that would be incumbent under this Protocol on any person who would be liable to contribute to the Supplementary Fund in respect of oil received within the territory of that State in so far as no liable person exists for the aggregated quantity of oil received.

Article 15

1 If in a Contracting State there is no person meeting the conditions of article 10, that Contracting State shall for the purposes of this Protocol inform the Director of the Supplementary Fund thereof.

2 No compensation shall be paid by the

tiettyyn vahinkotapahtumaan liittyvästä pilaantumisvahingosta sopimusvaltion alueella, aluemerellä tai talousvyöhykkeellä tai tämän pöytäkirjan 3 artiklan a kohdan ii alakohdan mukaisesti määritellyllä alueella, eikä tällaisen vahinkotapahtuman ehkäisemiseksi tai lieventämiseksi toteutettujen torjuntatoimenpiteiden johdosta, riippumatta siitä, missä nämä toimenpiteet on toteutettu, ennen kuin velvollisuudet toimittaa lisärahaoston johtajalle 13 artiklan 1 kohdan ja tämän artiklan 1 kohdan mukaiset tiedot on täytetty kyseisen sopimusvaltion osalta kaikilta vahinkotapahtumaa edeltäneiltä vuosilta.

Yleiskokous määrittelee ohjesäännössä tekijät, joiden perusteella sopimusvaltion katsotaan laiminlyöneen velvollisuutensa.

3. Jos korvaus on tilapäisesti evätty 2 kohdan mukaisesti, se evätään pysyvästi kyseisen vahinkotapahtuman osalta, ellei velvollisuuksia toimittaa lisärahaoston johtajalle 13 artiklan 1 kohdan ja tämän artiklan 1 kohdan mukaiset tiedot ole täytetty vuoden kuluessa siitä, kun lisärahaoston johtaja on huomauttanut kyseiselle sopimusvaltiolle ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnistä.

4. Lisärahaostolle maksettavista maksuista vähennetään maksuvelvolliselle tai tämän edustajalle maksettaviksi tulevat korvaukset.

TOIMIELIMET JA HALLINTO

16 artikla

1. Lisärahaostolla on yleiskokous ja johtajan alainen sihteeristö.

2. Lisärahaoston yleiskokoukseen, sihteeristöön ja johtajaan sovelletaan vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen 17—20 ja 28—33 artiklaa.

3. Lisärahaostoon sovelletaan vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen 34 artiklaa.

Supplementary Fund for pollution damage in the territory, territorial sea or exclusive economic zone or area determined in accordance with article 3(a)(ii), of this Protocol, of a Contracting State in respect of a given incident or for preventive measures, wherever taken, to prevent or minimize such damage, until the obligations to communicate to the Director of the Supplementary Fund according to article 13, paragraph 1 and paragraph 1 of this article have been complied with in respect of that Contracting State for all years prior to the occurrence of that incident.

The Assembly shall determine in the Internal Regulations the circumstances under which a Contracting State shall be considered as having failed to comply with its obligations.

3 Where compensation has been denied temporarily in accordance with paragraph 2, compensation shall be denied permanently in respect of that incident if the obligations to communicate to the Director of the Supplementary Fund under article 13, paragraph 1 and paragraph 1 of this article, have not been complied with within one year after the Director of the Supplementary Fund has notified the Contracting State of its failure to report.

4 Any payments of contributions due to the Supplementary Fund shall be set off against compensation due to the debtor, or the debtor's agents.

ORGANIZATION AND ADMINISTRATION

Article 16

1 The Supplementary Fund shall have an Assembly and a Secretariat headed by a Director.

2 Articles 17 to 20 and 28 to 33 of the 1992 Fund Convention shall apply to the Assembly, Secretariat and Director of the Supplementary Fund.

3 Article 34 of the 1992 Fund Convention shall apply to the Supplementary Fund.

17 artikla

1. Vuoden 1992 rahaston sihteeristö ja sitä johtava vuoden 1992 rahaston johtaja voivat toimia myös lisärahadon sihteeristönä ja johtajana.

2. Jos vuoden 1992 rahaston sihteeristö ja johtaja hoitavat 1 kohdan mukaisesti myös lisärahadon sihteeristön ja johtajan tehtäviä tapauksissa, joissa vuoden 1992 rahaston ja lisärahadon välillä on eturistiriitoja, lisärahadosta edustaa lisärahadon yleiskokouksen puheenjohtaja.

3. Lisärahadon johtajan ja lisärahadon johtajan nimittämän henkilökunnan ja asiantuntijoiden ei katsota heidän hoitaessaan tämän pöytäkirjan ja vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen mukaisia tehtäviään rikkovan tämän pöytäkirjan 16 artiklan 2 kohdan nojalla sovellettuja vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen 30 artiklan määräyksiä siltä osin kuin he toimivat tämän artiklan mukaisesti.

4. Yleiskokous pyrkii olemaan tekemättä päätöksiä, jotka ovat ristiriidassa vuoden 1992 rahaston yleiskokouksen tekemien päätösten kanssa. Jos yhteisissä hallinnollisissa kysymyksissä ilmenee erimielisyyksiä, yleiskokous pyrkii yhteisymmärrykseen vuoden 1992 rahaston yleiskokouksen kanssa keskinäisen yhteistyön hengessä ja pitääen mielessä molempien järjestöjen yhteiset tavoitteet.

5. Lisärahadon korvaa vuoden 1992 rahastolle kaikki kulut, jotka johtuvat hallinnollisista palveluista, joita vuoden 1992 rahasto on antanut lisärahadon puolesta.

SIIRTYMÄMÄÄRÄYKSET

18 artikla

1. Jollei 4 kohdan määräyksistä muuta johdu, sopimusvaltiossa yhden kalenterivuoden aikana vastaanotettua maksuvelvoitteista öljyä koskevat vuosimaksut eivät saa ylittää 20 prosenttia tämän pöytäkirjan nojalla maksettavien vuosimaksujen koko-

Article 17

1 The Secretariat of the 1992 Fund, headed by the Director of the 1992 Fund, may also function as the Secretariat and the Director of the Supplementary Fund.

2 If, in accordance with paragraph 1, the Secretariat and the Director of the 1992 Fund also perform the function of Secretariat and Director of the Supplementary Fund, the Supplementary Fund shall be represented, in cases of conflict of interests between the 1992 Fund and the Supplementary Fund, by the Chairman of the Assembly.

3 The Director of the Supplementary Fund, and the staff and experts appointed by the Director of the Supplementary Fund, performing their duties under this Protocol and the 1992 Fund Convention, shall not be regarded as contravening the provisions of article 30 of the 1992 Fund Convention as applied by article 16, paragraph 2, of this Protocol in so far as they discharge their duties in accordance with this article.

4 The Assembly shall endeavour not to take decisions which are incompatible with decisions taken by the Assembly of the 1992 Fund. If differences of opinion with respect to common administrative issues arise, the Assembly shall try to reach a consensus with the Assembly of the 1992 Fund, in a spirit of mutual co-operation and with the common aims of both organizations in mind.

5 The Supplementary Fund shall reimburse the 1992 Fund all costs and expenses arising from administrative services performed by the 1992 Fund on behalf of the Supplementary Fund.

TRANSITIONAL PROVISIONS

Article 18

1 Subject to paragraph 4, the aggregate amount of the annual contributions payable in respect of contributing oil received in a single Contracting State during a calendar year shall not exceed 20% of the total amount of annual contributions pursuant to

naismäärästä kyseisen kalenterivuoden osalta.

2. Jos 11 artiklan 2 ja 3 kohdan soveltaaminen johtaisi siihen, että yhden sopimusvaltion maksuvelvollisten maksettavaksi tulevien maksujen kokonaismäärä ylittää tietynä kalenterivuonna yli 20 prosenttia kaikista maksuista, kyseisessä valtiossa sijaitsevien maksuvelvollisten maksuja alennetaan suhteellisesti yhtä paljon siten, että heidän yhteenlasketut maksunsa vastaavat 20 prosenttia kyseisenä vuonna lisärahaan suorittettavien maksujen kokonaismäärästä.

3. Jos sopimusvaltion henkilöiden maksuja vähennetään 2 kohdan nojalla, kaikkien muiden sopimusvaltioiden henkilöiden maksuja lisätään suhteellisesti yhtä paljon siten, että kaikkien henkilöiden lisärahaan maksettavaksi tulevien maksujen kokonaismäärä kyseisenä kalenterivuonna saavuttaa yleiskokouksen päättämän maksujen kokonaismäärän.

4. Tämän artiklan 1—3 kohtaa sovelletaan, kunnes maksuvelvollisen öljyn kokonaismäärä kaikissa sopimusvaltioissa yhden kalenterivuoden aikana, mukaan luettuna 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut määrät, ylittää 1 000 miljoonaa tonnia tai kunnes kymmenen vuotta on kulunut tämän pöytäkirjan voimaantulosta, riippuen siitä kumpi tapahtuu aikaisemmin.

LOPPUMÄÄRÄYKSET

19 artikla

Allekirjoittaminen, ratifioiminen, hyväksyminen ja liittyminen

1. Tämä pöytäkirja on avoinna allekirjoittamista varten Lontoossa 31 päivästä heinäkuuta 2003 lähtien 30 päivään heinäkuuta 2004 saakka.

2. Valtiot voivat ilmaista suostumuksensa tulla tämän pöytäkirjan sitomiksi:

- a) allekirjoittamalla sen ilman ratifioimista tai hyväksymisvaraamaa; tai
- b) allekirjoittamalla sen ratifioimis- tai

this Protocol in respect of that calendar year.

2 If the application of the provisions in article 11, paragraphs 2 and 3, would result in the aggregate amount of the contributions payable by contributors in a single Contracting State in respect of a given calendar year exceeding 20% of the total annual contributions, the contributions payable by all contributors in that State shall be reduced pro rata so that their aggregate contributions equal 20% of the total annual contributions to the Supplementary Fund in respect of that year.

3 If the contributions payable by persons in a given Contracting State shall be reduced pursuant to paragraph 2, the contributions payable by persons in all other Contracting States shall be increased pro rata so as to ensure that the total amount of contributions payable by all persons liable to contribute to the Supplementary Fund in respect of the calendar year in question will reach the total amount of contributions decided by the Assembly.

4 The provisions in paragraphs 1 to 3 shall operate until the total quantity of contributing oil received in all Contracting States in a calendar year, including the quantities referred to in article 14, paragraph 1, has reached 1,000 million tons or until a period of 10 years after the date of entry into force of this Protocol has elapsed, whichever occurs earlier.

FINAL CLAUSES

Article 19

Signature, ratification, acceptance, approval and accession

1 This Protocol shall be open for signature at London from 31 July 2003 to 30 July 2004.

2 States may express their consent to be bound by this Protocol by:

- (a) signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or
- (b) signature subject to ratification, accep-

hyväksymisvaraumin, mitä seuraa ratifioiminen tai hyväksyminen; tai

c) liittymällä siihen.

3. Ainoastaan vuoden 1992 rahastoyleis-sopimuksen sopimusvaltiot voivat tulla tämän pöytäkirjan sopimusvaltioiksi.

4. Ratifioiminen, hyväksyminen tai liittyminen tapahtuu tallettamalla sitä tarkoittava virallinen asiakirja pääsihteerin huostaan.

20 artikla

Tiedot maksuvelvoitteisesta öljystä

Ennen kuin tämä pöytäkirja tulee jonkin valtion osalta voimaan, kyseisen valtion on tätä pöytäkirjaa 19 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti allekirjoittaessaan tai tämän pöytäkirjan 19 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua asiakirjaa tallettaessaan ja tämän jälkeen vuosittain pääsihteerin määräämänä ajankohtana ilmoitettava pääsihteerille jokaisen sellaisen henkilön nimi ja osoite, joka olisi kyseisen valtion osalta 10 artiklan nojalla velvollinen suorittamaan maksuja lisärahoon sekä myös ilmoitettava tiedot asianomaisista maksuvelvoitteisista öljymääristä, jotka tällainen henkilö on vastaanottanut kyseisen valtion alueella edellisen kalenterivuoden aikana.

21 artikla

Voimaantulo

1. Tämä pöytäkirja tulee voimaan kolmen kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona seuraavat ehdot täyttyvät:

a) vähintään kahdeksan valtiota on allekirjoittanut pöytäkirjan ilman ratifiointi- tai hyväksymisvaraumaa tai tallettanut ratifiointi-, hyväksymis- tai liittymiskirjan pääsihteerin huostaan ja

b) pääsihteerin on saanut vuoden 1992 rahaston johtajalta tiedot siitä, että henkilöt, jotka ovat 10 artiklan mukaisesti velvollisia suorittamaan maksuja rahastolle, ovat vastaanottaneet edeltävän kalenterivuoden ai-

tance or approval followed by ratification, acceptance or approval; or

(c) accession.

3 Only Contracting States to the 1992 Fund Convention may become Contracting States to this Protocol.

4 Ratification, acceptance, approval or accession shall be effected by the deposit of a formal instrument to that effect with the Secretary-General.

Article 20

Information on contributing oil

Before this Protocol comes into force for a State, that State shall, when signing this Protocol in accordance with article 19, paragraph 2(a), or when depositing an instrument referred to in article 19, paragraph 4 of this Protocol, and annually thereafter at a date to be determined by the Secretary-General, communicate to the Secretary-General the name and address of any person who in respect of that State would be liable to contribute to the Supplementary Fund pursuant to article 10 as well as data on the relevant quantities of contributing oil received by any such person in the territory of that State during the preceding calendar year.

Article 21

Entry into force

1 This Protocol shall enter into force three months following the date on which the following requirements are fulfilled:

(a) at least eight States have signed the Protocol without reservation as to ratification, acceptance or approval, or have deposited instruments of ratification, acceptance, approval or accession with the Secretary-General; and

(b) the Secretary-General has received information from the Director of the 1992 Fund that those persons who would be liable to contribute pursuant to article 10 have received during the preceding calendar

kana yhteismäärältään vähintään 450 miljoonaa tonnia maksuvelvoitteista öljyä, mukaan luettuina 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua määrää.

2. Sellaisen valtion osalta, joka allekirjoittaa tämän pöytäkirjan ilman ratifiointi- tai hyväksymisvaraumaa, ratifioi tai hyväksyy tämän pöytäkirjan tai liittyy siihen sen jälkeen, kun voimaantulolle 1 kohdassa asetetut ehdot on täytetty, tämä pöytäkirja tulee voimaan kolmen kuukauden kuluttua päivästä, jona valtio on tallettanut asianomaisen asiakirjansa.

3. Sen estämättä mitä 1 ja 2 kohdassa määrätään, tämä pöytäkirja ei tule minkään valtion osalta voimaan ennen kuin vuoden 1992 rahastoyleissopimus on tullut voimaan kyseisessä valtiossa

22 artikla

Yleiskokouksen ensimmäinen istunto

Pääsihteeri kutsuu koolle yleiskokouksen ensimmäisen istunnon. Istunto pidetään mahdollisimman pian tämän pöytäkirjan voimaantulon jälkeen, kuitenkin viimeistään kolmenkymmenen päivän kuluttua voimaantulosta.

23 artikla

Tarkistaminen ja muuttaminen

1. Järjestö voi kutsua koolle konferenssin tämän pöytäkirjan tarkistamista tai muuttamista varten.

2. Järjestö kutsuu sopimusvaltioiden konferenssin koolle tämän pöytäkirjan tarkistamista tai muuttamista varten, kun vähintään kolmasosa kaikista sopimusvaltioista sitä pyytää.

24 artikla

Korvausrajan muuttaminen

1. Pääsihteeri antaa 4 artiklan 2 kohdan a alakohdassa määrätyn korvausmäärän rajan muuttamista koskevan ehdotuksen tiedoksi kaikille järjestön jäsenille ja kaikille sopimusvaltioille, jos vähintään neljäsosa sopi-

year a total quantity of at least 450 million tons of contributing oil, including the quantities referred to in article 14, paragraph 1.

2 For each State which signs this Protocol without reservation as to ratification, acceptance or approval, or which ratifies, accepts, approves or accedes to this Protocol, after the conditions in paragraph 1 for entry into force have been met, the Protocol shall enter into force three months following the date of the deposit by such State of the appropriate instrument.

3 Notwithstanding paragraphs 1 and 2, this Protocol shall not enter into force in respect of any State until the 1992 Fund Convention enters into force for that State.

Article 22

First session of the Assembly

The Secretary-General shall convene the first session of the Assembly. This session shall take place as soon as possible after the entry into force of this Protocol and, in any case, not more than thirty days after such entry into force.

Article 23

Revision and amendment

1 A conference for the purpose of revising or amending this Protocol may be convened by the Organization.

2 The Organization shall convene a Conference of Contracting States for the purpose of revising or amending this Protocol at the request of not less than one third of all Contracting States.

Article 24

Amendment of compensation limit

1 Upon the request of at least one quarter of the Contracting States, any proposal to amend the limit of the amount of compensation laid down in article 4, paragraph 2 (a), shall be circulated by the Secretary-General to all Members of the Organization

musvaltioista on sitä pyytänyt.

2. Kaikki edellä mainitulla tavalla esitetyt ja tiedoksi annetut muutosehdotukset saataan järjestön oikeudellisen komitean käsiteltäväksi vähintään kuuden kuukauden kulluttua niiden tiedoksiantopäivästä.

3. Kaikilla tämän pöytäkirjan sopimusvaltioilla, riippumatta siitä ovatko ne järjestön jäseniä, on oikeus osallistua muutosten käsitelyyn ja hyväksymiseen oikeudellisessa komiteassa.

4. Muutokset hyväksytään läsnäolevien ja äänestävien sopimusvaltioiden kahden kolmasosan äänen enemmistöllä oikeudellisessa komiteassa, jonka kokoonpano on laajennettu 3 kohdan mukaisesti, edellyttäen kuitenkin, että vähintään puolet sopimusvaltioista on läsnä äänestyksen aikana.

5. Käsitellessään korvausrajan muutosehdotusta oikeudellinen komitea ottaa huomioon kokemukset vahinkotapahtumista ja erityisesti niiden aiheuttamien vahinkojen laajuudesta sekä valuuttojen arvon muutokset.

6. a) Tämän artiklan mukaisia korvausrajan muutoksia ei voida käsitellä ennen tämän pöytäkirjan voimaantuloa eikä ennen kuin kolme vuotta on kulunut aiemman tämän artiklan mukaisesti tehdyn muutoksen voimaantulopäivästä.

b) Korvausrajaa ei saa korottaa siten, että se ylittäisi tässä pöytäkirjassa määrätyn rajan korotettuna kuudella prosentilla vuosittain ja sisältäen edeltävän vuoden prosentuaalisen korotuksen siitä päivästä lukien, jona tämä pöytäkirja avattiin allekirjoittamista varten siihen päivään saakka, jona oikeudellisen komitean päätös tulee voimaan.

c) Korvausrajaa ei saa korottaa siten, että se ylittäisi tässä pöytäkirjassa määrätyn rajan kolmella kerrottuna.

7. Järjestö ilmoittaa kaikille sopimusvaltioille 4 kohdan mukaisesti hyväksytystä muutoksesta. Muutos katsotaan hyväksytyksi kahdentoista kuukauden kulluttua ilmoituksen päivästä, jollei vähintään neljäsosa valtioista, jotka olivat sopimusvaltioita oikeudellisen komitean hyväksyessä muutoksen, ole sinä aikana ilmoittanut järjestölle, että ne eivät hyväksy muutosta, jolloin

and to all Contracting States.

2 Any amendment proposed and circulated as above shall be submitted to the Legal Committee of the Organization for consideration at a date at least six months after the date of its circulation.

3 All Contracting States to this Protocol, whether or not Members of the Organization, shall be entitled to participate in the proceedings of the Legal Committee for the consideration and adoption of amendments.

4 Amendments shall be adopted by a two-thirds majority of the Contracting States present and voting in the Legal Committee, expanded as provided for in paragraph 3, on condition that at least one half of the Contracting States shall be present at the time of voting.

5 When acting on a proposal to amend the limit, the Legal Committee shall take into account the experience of incidents and in particular the amount of damage resulting therefrom and changes in the monetary values.

6 (a) No amendments of the limit under this article may be considered before the date of entry into force of this Protocol nor less than three years from the date of entry into force of a previous amendment under this article.

(b) The limit may not be increased so as to exceed an amount which corresponds to the limit laid down in this Protocol increased by six per cent per year calculated on a compound basis from the date when this Protocol is opened for signature to the date on which the Legal Committee's decision comes into force.

(c) The limit may not be increased so as to exceed an amount which corresponds to the limit laid down in this Protocol multiplied by three.

7 Any amendment adopted in accordance with paragraph 4 shall be notified by the Organization to all Contracting States. The amendment shall be deemed to have been accepted at the end of a period of twelve months after the date of notification, unless within that period not less than one quarter of the States that were Contracting States at the time of the adoption of the amendment by the Legal Committee have communi-

muutos on hylätty eikä sillä ole oikeusvai-
kutusta.

8. Muutos, joka katsotaan hyväksytyksi 7
kohdan mukaisesti, tulee voimaan kahden-
toista kuukauden kuluttua sen hyväksymi-
sestä.

9. Muutos sitoo kaikkia sopimusvaltioita,
elleivät ne 26 artiklan 1 ja 2 kohdan mukai-
sesti irtisano tätä pöytäkirjaa viimeistään
kuusi kuukautta ennen muutoksen voimaan-
tuloa. Irtisanominen tulee voimaan muutok-
sen voimaantulosta alkaen.

10. Kun oikeudellinen komitea on hyväk-
synyt muutoksen, mutta hyväksymisen
edellytyksenä oleva kahdenoista kuukau-
den ajanjakso ei ole vielä päättynyt, muutos
sitoo voimaantullessaan sanotun ajanjakson
aikana sopimusvaltioksi tulevaa valtiota.
Tämän ajanjakson jälkeen sopimusvaltioksi
tullutta valtiota sitovat 7 kohdan mukaisesti
hyväksytyt muutokset. Valtio tulee muutok-
sen sitomaksi tässä kohdassa tarkoitetuissa
tapauksissa, kun muutos tulee voimaan tai
kun tämä pöytäkirja tulee voimaan kyseisen
valtiossa osalta, mikäli pöytäkirjan voimaan-
tuloajankohta on myöhempi.

25 artikla

Vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen pöytäkirjat

1. Jos vuoden 1992 rahastoyleissopimuk-
sessa määrättyjä vastuunrajoja on korotettu
siihen liitettyllä pöytäkirjalla, 4 artiklan 2
kohdan a alakohdassa määrättyä korvausra-
jaa voidaan korottaa samalla määrällä nou-
dattaen 24 artiklassa määrättyä menettelyä.
Tällaisissa tapauksissa ei sovelleta 24 artik-
lan 6 kohtaa.

2. Jos 1 kohdassa tarkoitettua menettelyä
on sovellettu, 4 artiklan 2 kohdassa määrät-
tyyn korvausrajaan 24 artiklassa määrättyä
menettelyä noudattaen tehtävä muutos on
24 artiklan 6 kohdan b ja c alakohdan sovel-
tamiseksi laskettava käyttäen perustana uut-
ta 1 kohdan mukaisesti korotettua korvaus-
rajaa.

cated to the Organization that they do not
accept the amendment, in which case the
amendment is rejected and shall have no ef-
fect.

8 An amendment deemed to have been
accepted in accordance with paragraph 7
shall enter into force twelve months after its
acceptance.

9 All Contracting States shall be bound
by the amendment, unless they denounce
this Protocol in accordance with article 26,
paragraphs 1 and 2, at least six months be-
fore the amendment enters into force. Such
denunciation shall take effect when the
amendment enters into force.

10 When an amendment has been adopted
by the Legal Committee but the twelve-
month period for its acceptance has not yet
expired, a State which becomes a Contract-
ing State during that period shall be bound
by the amendment if it enters into force. A
State which becomes a Contracting State af-
ter that period shall be bound by an amend-
ment which has been accepted in ac-
cordance with paragraph 7. In the cases re-
ferred to in this paragraph, a State becomes
bound by an amendment when that amend-
ment enters into force, or when this Proto-
col enters into force for that State, if later.

Article 25

Protocols to the 1992 Fund Convention

1 If the limits laid down in the 1992 Fund
Convention have been increased by a Pro-
tocol thereto, the limit laid down in article
4, paragraph 2(a), may be increased by the
same amount by means of the procedure set
out in article 24. The provisions of article
24, paragraph 6, shall not apply in such
cases.

2 If the procedure referred to in paragraph
1 has been applied, any subsequent
amendment of the limit laid down in article
4, paragraph 2, by application of the proce-
dure in article 24 shall, for the purpose of
article 24, paragraphs 6(b) and (c), be cal-
culated on the basis of the new limit as in-
creased in accordance with paragraph 1.

26 artikla

Irtisanominen

1. Sopimusvaltio voi irtisanoa tämän pöytäkirjan milloin tahansa sen tultua voimaan kyseisen sopimusvaltion osalta.

2. Irtisanominen tapahtuu tallettamalla sitä koskeva asiakirja pääsihteerin huostaan.

3. Irtisanominen tulee voimaan kahden-toista kuukauden kuluttua irtisanomisasiakirjan tallettamisesta pääsihteerin huostaan tai irtisanomisasiakirjassa mainitun pidemmän ajanjakson kuluttua.

4. Vuoden 1992 rahastoyleissopimuksen irtisanominen katsotaan samalla tämän pöytäkirjan irtisanomiseksi. Irtisanominen tulee voimaan sinä päivänä, jona vuoden 1971 rahastoyleissopimukseen liittyvän vuoden 1992 pöytäkirjan irtisanominen tulee kyseisen pöytäkirjan 34 artiklan mukaisesti voimaan.

5. Siitä huolimatta, että sopimusvaltio on irtisanonut tämän pöytäkirjan tämän artiklan mukaisesti, sen on edelleen sovellettava niitä tämän pöytäkirjan määräyksiä, jotka koskevat velvollisuutta suorittaa maksuja lisärahostolle 11 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen ja ennen irtisanomista ilmenneiden vahinkotapahtumien osalta.

27 artikla

Yleiskokouksen ylimääräiset istunnot

1. Sopimusvaltio voi pyytää lisärahoston johtajaa kutsumaan koolle yleiskokouksen ylimääräisen istunnon, yhdeksänkymmenen päivän kuluessa sellaisen irtisanomiskirjan tallettamispäivästä, jonka seurauksena se katsoo jäljelle jäävien sopimusvaltioiden maksutason merkittävästi kohoavan. Lisärahoston johtaja kutsuu yleiskokouksen koolle viimeistään kuudenkymmenen päivän kuluttua pyynnön vastaanottamispäivästä.

2. Lisärahoston johtaja voi kutsua koolle

Article 26

Denunciation

1 This Protocol may be denounced by any Contracting State at any time after the date on which it enters into force for that Contracting State.

2 Denunciation shall be effected by the deposit of an instrument with the Secretary-General.

3 A denunciation shall take effect twelve months, or such longer period as may be specified in the instrument of denunciation, after its deposit with the Secretary-General.

4 Denunciation of the 1992 Fund Convention shall be deemed to be a denunciation of this Protocol. Such denunciation shall take effect on the date on which denunciation of the Protocol of 1992 to amend the 1971 Fund Convention takes effect according to article 34 of that Protocol.

5 Notwithstanding a denunciation of the present Protocol by a Contracting State pursuant to this article, any provisions of this Protocol relating to the obligations to make contributions to the Supplementary Fund with respect to an incident referred to in article 11, paragraph 2(b), and occurring before the denunciation takes effect, shall continue to apply.

Article 27

Extraordinary sessions of the Assembly

1 Any Contracting State may, within ninety days after the deposit of an instrument of denunciation the result of which it considers will significantly increase the level of contributions for the remaining Contracting States, request the Director of the Supplementary Fund to convene an extraordinary session of the Assembly. The Director of the Supplementary Fund shall convene the Assembly to meet not later than sixty days after receipt of the request.

2 The Director of the Supplementary

yleiskokouksen ylimääräisen istunnon omasta aloitteestaan kuudenkymmenen päivän kuluessa irtisanomiskirjan tallettamisesta, jos hän katsoo jäljelle jäävien sopimusvaltioiden maksutason irtisanomisen seurauksena merkittävästi kohoavan.

3. Jos yleiskokous päättää 1 tai 2 kohdan mukaisesti koolle kutsutussa ylimääräisessä istunnossa, että irtisanomisen seurauksena jäljelle jäävien sopimusvaltioiden maksutaso merkittävästi kohoaa, mikä tahansa näistä valtioista voi viimeistään satakaksikymmentä päivää ennen kyseisen irtisanomisen voimaantulopäivää irtisanoa tämän pöytäkirjan siten, että irtisanominen tulee voimaan samasta päivästä alkaen.

28 artikla

Voimassaolon päättyminen

1. Tämän pöytäkirjan voimassaolo päättyy sinä päivänä, jona sopimusvaltioiden lukumäärä laskee alle seitsemän tai vastaanotetun maksuvelvoitteisen öljyn kokonaismäärä, mukaan luettuina 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut määrät, jäljellä olevissa sopimusvaltioissa laskee alle 350 miljoonan tonnin, riippuen siitä kumpi tapahtuu aikaisemmin.

2. Valtiot, joita tämä pöytäkirja sitoo sen voimassaolon päättymispäivää edeltävänä päivänä, antavat lisärahostolle mahdollisuuden hoitaa sen 29 artiklan mukaiset tehtävät, ja tämä pöytäkirja sitoo niitä edelleen ainoastaan kyseistä tarkoitusta varten.

29 artikla

Lisärahoston toiminnan lopettaminen

1. Jos tämän pöytäkirjan voimassaolo päättyy, lisärahosto kuitenkin:

a) hoitaa velvoitteensa ennen tämän pöytäkirjan voimassaolon päättymistä ilmenneiden vahinkotapahtumien osalta;

b) on oikeutettu käyttämään oikeuksiaan maksuihin siinä määrin kuin nämä maksut ovat tarpeen 1 kohdan a alakohdan mukais-

Fund may take the initiative to convene an extraordinary session of the Assembly to meet within sixty days after the deposit of any instrument of denunciation, if the Director of the Supplementary Fund considers that such denunciation will result in a significant increase in the level of contributions of the remaining Contracting States.

3 If the Assembly at an extraordinary session convened in accordance with paragraph 1 or 2 decides that the denunciation will result in a significant increase in the level of contributions for the remaining Contracting States, any such State may, not later than one hundred and twenty days before the date on which the denunciation takes effect, denounce this Protocol with effect from the same date.

Article 28

Termination

1 This Protocol shall cease to be in force on the date when the number of Contracting States falls below seven or the total quantity of contributing oil received in the remaining Contracting States, including the quantities referred to in article 14, paragraph 1, falls below 350 million tons, whichever occurs earlier.

2 States which are bound by this Protocol on the day before the date it ceases to be in force shall enable the Supplementary Fund to exercise its functions as described in article 29 and shall, for that purpose only, remain bound by this Protocol.

Article 29

Winding up of the Supplementary Fund

1 If this Protocol ceases to be in force, the Supplementary Fund shall nevertheless:

(a) meet its obligations in respect of any incident occurring before the Protocol ceased to be in force;

(b) be entitled to exercise its rights to contributions to the extent that these contributions are necessary to meet the obligations

ten velvoitteiden täyttämiseksi, mukaan luettuina tähän tarkoitukseen liittyvät tarpeelliset lisärahaoston hallintomenot.

2. Yleiskokous ryhtyy kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin lisärahaoston toiminnan lopettamiseksi, mukaan luettuna jäljelle jäävien varojen tasapuolinen jakaminen niiden henkilöiden kesken, jotka ovat suorittaneet maksuja lisärahaostolle.

3. Tämän artiklan soveltamistarkoituksessa lisärahaosto on edelleen oikeushenkilö.

30 artikla

Tallettaja

1. Tämä pöytäkirja ja 24 artiklan mukaisesti hyväksytyt muutokset talletetaan pääsihteerin huostaan.

2. Pääsihteeri:

a) ilmoittaa kaikille tämän pöytäkirjan allekirjoittaneille tai siihen liittyneille valtioille

i) jokaisesta uudesta allekirjoittamisesta tai asiakirjan tallettamisesta päivämäärineen;

ii) tämän pöytäkirjan voimaantulopäivästä;

iii) korvausrajan muutosehdotuksista, jotka on tehty 24 artiklan 1 kohdan mukaisesti;

iv) muutoksista, jotka on hyväksytty 24 artiklan 4 kohdan mukaisesti;

v) muutoksista, jotka katsotaan hyväksytyksi 24 artiklan 7 kohdan mukaisesti, sekä kyseisen artiklan 8 ja 9 kohdan mukaisista muutosten voimaantulopäivistä;

vi) jokaisesta tämän pöytäkirjan irtisanomiskirjan tallettamisesta, tallettamispäivästä ja irtisanomisen voimaantulopäivästä;

vii) kaikista muista tämän pöytäkirjan määräyksiin perustuvista tiedonannoista;

b) toimittaa tämän pöytäkirjan oikeaksi todistetut jäljennökset kaikille valtioille, jotka ovat allekirjoittaneet tämän pöytäkirjan ja kaikille valtioille, jotka liittyvät tähän

under paragraph 1(a), including expenses for the administration of the Supplementary Fund necessary for this purpose.

2 The Assembly shall take all appropriate measures to complete the winding up of the Supplementary Fund, including the distribution in an equitable manner of any remaining assets among those persons who have contributed to the Supplementary Fund.

3 For the purposes of this article the Supplementary Fund shall remain a legal person.

Article 30

Depositary

1 This Protocol and any amendments accepted under article 24 shall be deposited with the Secretary-General.

2 The Secretary-General shall:

(a) inform all States which have signed or acceded to this Protocol of:

(i) each new signature or deposit of an instrument together with the date thereof;

(ii) the date of entry into force of this Protocol;

(iii) any proposal to amend the limit of the amount of compensation which has been made in accordance with article 24, paragraph 1;

(iv) any amendment which has been adopted in accordance with article 24, paragraph 4;

(v) any amendment deemed to have been accepted under article 24, paragraph 7, together with the date on which that amendment shall enter into force in accordance with paragraphs 8 and 9 of that article;

(vi) the deposit of an instrument of denunciation of this Protocol together with the date of the deposit and the date on which it takes effect;

(vii) any communication called for by any article in this Protocol;

(b) transmit certified true copies of this Protocol to all Signatory States and to all States which accede to the Protocol.

pöytäkirjaan.

3. Tämän pöytäkirjan tultua voimaan pääsihteeri toimittaa sen tekstin Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille rekisteröintiä ja julkaisemista varten Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan 102 artiklan mukaisesti.

31 artikla

Kielet

Tämä pöytäkirja on tehty yhtenä arabian-, englannin-, espanjan-, kiinan-, ranskan- ja venäjänkielisenä alkuperäiskappaleena, jonka jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

TEHTY LONTOOSSA 16 päivänä toukokuuta 2003.

TÄMÄN VAKUUDEKSI allekirjoittaneet, hallitustensa siihen asianmukaisesti valtuuttamina, ovat allekirjoittaneet tämän pöytäkirjan.

3 As soon as this Protocol enters into force, the text shall be transmitted by the Secretary-General to the Secretariat of the United Nations for registration and publication in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations.

Article 31

Languages

This Protocol is established in a single original in the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish languages, each text being equally authentic.

DONE AT LONDON this sixteenth day of May, two thousand and three.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorised by their respective Governments for that purpose, have signed this Protocol.